

5 **Openbare raadsvergadering der gemeente Ridderkerk, gehouden op
maandag 17 januari 2011**

10 **Aanwezig:** De burgemeester mevrouw A. Attema, voorzitter
De gemeentesecretaris: mevrouw M.H.J.C. Nienhuis-van Doremaele
De wethouders: de heren H. Dokter, A. Los, A. den Ouden en M.A. Vroegindewij
De raadsleden: de heer T.J. Alderliesten (SGP), mevrouw. H.R. van den Berg (ChristenUnie),
15 de heer C.A. van der Duijn Schouten (SGP), mevrouw T. Duman-Sirin (PvdA), mevrouw F.
Fräser (D66/GroenLinks), de heer H.C.M. van Houcke (D66/GroenLinks), mevrouw A.B. van
Houwelingen-Saugerud (PvdA), de heren J. Ipskamp (LR), M. Japenga (ChristenUnie), B.
Kok (SGP), P. Kranendonk (SGP), mevrouw E. Mans (LR), de heren P.W.J. Meij (CDA), A.C.
van Nes (LR), G.J. van Nes (LR), mevrouw P.J. van Nes-de Man (LR), de heren B.
20 Neuschwander (LR), A.H. Nugteren (LR), W.P. Onderdelinden (CDA), mevrouw
I. Parren-Leutscher (LR), mevrouw A.P.S. Ripmeester (PvdA), de heren V.A. Smit (SGP), A.
Stout (LR) en L. van der Spoel (VVD)

Griffier: de heer mr. J.G. van Straalen

25 **Afwezig:** de heren P. Boertje (VVD), H.J.A. Koppes (LR) en M.A. Hitzert (PvdA)

Notulist: mevrouw I.J.H. Lit

30 **1. Opening en vaststelling van de agenda**

De voorzitter: Dames en heren, hartelijk welkom bij deze bijzondere raadsvergadering. In het
bijzonder al het publiek dat is opgekomen. En ook de luisteraars van radio Ridderkerk. Ik
verzoek u om te gaan staan.
Op 4 januari jl. is in Dordrecht overleden, de heer Marius van den Assem. De heer Van den
35 Assem was van 1978 tot 1990 raadslid van de gemeente Ridderkerk. Daarbij was hij in de
raadsperiode 1982 -1986 en 1986 – 1990 ook wethouder van Onderwijs, Welzijn en
Personeelsbeleid. Voor zijn raadslidmaatschap was hij enkele jaren chef van de afdeling
Personeelszaken bij de gemeente Ridderkerk. Voor de publieke inzet van de heer Van den
40 Assem mogen wij en de Ridderkerkse gemeenschap hem dankbaar zijn. Wij wensen zijn
nabestaanden en zij die hem lief hadden, veel sterkte toe om dit verlies te dragen.
Ter nagedachtenis aan de heer Van den Assem verzoek ik u een moment stil te zijn.

[stilte]

45 Dames en heren, afgemeld hebben zich de heer Boertje en de heer Koppes. Ik stel de
vaststelling van de agenda aan de orde. Bij dezen is de agenda vastgesteld.

2. Spreekrecht belanghebbende burgers

50 **De voorzitter:** Wij doen dit omdat het punt in de commissievergadering niet aan de orde is
geweest. Er hebben zich zeven sprekers aangemeld. Ik vraag de sprekers plaats te
nemen achter het spreekgestoelte.
De eerste is mevrouw Claessen van LTO Noord Glaskracht.

5 **Mevrouw Claessen:** Geachte gemeenteraadsleden en publiek. Het mag u duidelijk zijn dat LTO Noord Glaskracht, als belangenbehartiger voor de glastuinbouwsector, geen voorstander is van transformatie van een schitterend glastuinbouwgebied naar bedrijventerrein en natuur. Het is echter niet aan ons om daarover te besluiten. Blijkbaar is realisatie van 90 ha bedrijventerrein in Nieuw Reijerwaard een feit. U heeft inmiddels besloten of gaat besluiten hieraan mee te willen werken.

10 Wat ons betreft is het dan ook onacceptabel om hiervoor een provinciaal inpassingplan op te stellen, laat staan een grenscorrectie uit te voeren. Mocht het dan zo zijn dat een bedrijventerrein gerealiseerd moet worden, dan kan dit het beste ter hand worden genomen door u, de gemeente.

15 Maar dan wel snel. De tuinders in het gebied worden nu al veel te lang geconfronteerd met onduidelijkheid over hun toekomst. Wij pleiten al jaren voor planologische duidelijkheid. Het liefste met een duurzame glastuinbouwbestemming, maar blijkbaar zit dat er niet in. Discussies over gedeeltelijke realisatie, in fases of slechts in een gedeelte leidt ook nu weer tot onzekerheid. Als u ervoor kiest om in deze polder ruimte te maken voor bedrijventerrein, pak dan ook door.

20 Wij horen discussie over de hoeveelheid ruimte voor deze functies en welke functies dan precies in Nieuw Reijerwaard gefaciliteerd moeten worden. Ook in uw buurgemeente Barendrecht speelt dit. Ontwikkeling van een bedrijventerrein, of het nu havengerelateerd, agrologistiek of alleen agorelateerd is, zal forse ingrepen in de infrastructuur van het gebied vergen. Ook als u het gebied in gedeelten of fasen wilt ontwikkelen. Wij pleiten daar niet voor.

25 De tuinders in het gebied zijn nu lang genoeg aan het lijntje gehouden. U bent niet bereid te kiezen voor een duurzame glastuinbouwontwikkeling. Wonen en werken in en om het gebied zal, zoals dat nu plaatsvindt, dus niet meer mogelijk zijn. U vraagt nogal wat van de bedrijven en bewoners in en rond het gebied. U snapt dat wij dat niet zomaar kunnen accepteren.

30 U weet dat er ondernemers zijn die willen stoppen met hun bedrijf. Er liggen dus kansen om morgen al te starten met ontwikkeling van het gebied. Maar er zijn ook tuinders die door willen gaan. Biedt deze tuinders zo snel mogelijk een alternatief. U zult glastuinbouw die moet wijken voor deze plannen een andere plek moeten bieden. De sector heeft immers ook behoefte aan ruimte. Ook dat is onderdeel van de greenport.

35 Het aan de ene kant de greenport versterken door het ontwikkelen van een agrobodijventerrein kan niet gepaard gaan met het aan de andere kant ondermijnen van diezelfde greenport door op grote schaal productieareaal op te offeren.

40 Stemt u in met de ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard als bedrijventerrein, dan stemt u ook in met het realiseren van compensatieareaal in de regio, voor de glastuinbouw die hier moet verdwijnen.

Dank voor uw aandacht en veel wijsheid toegewenst.

45 **De voorzitter:** Dank u wel, mevrouw Claessen. De tweede inspreker is mijnheer Osinga, namens Fresh World.

De heer Osinga: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, leden van de raad, reeds diverse malen heb ik vanaf deze plaats het woord mogen voeren om te pleiten voor de ontwikkeling van een nieuw bedrijfsterrein, specifiek ten behoeve van de AGF-groothandelsector in de polder Nieuw Reijerwaard in de gemeente Ridderkerk.

50 Reeds in 2004 heeft het bestuur van de vereniging Fresh World Barendrecht het besluit genomen om een onderzoek in te laten stellen naar de behoeften aan uitbreidingsmogelijkheden voor de bedrijven die gevestigd zijn op het Handelscentrum te Barendrecht en Veren Ambacht te Ridderkerk.

- 5 Deze beide locaties hebben zich in de decennia daaraan voorafgaand ontwikkeld tot het centrum van de internationale handel en distributie van groenten en fruit in noordwest Europa. Uit dat onderzoek kwam overduidelijk naar voren dat het centrum, waarover destijds nog gedachten bestonden om het de naam Freshport Rijnmond te geven, dringend behoefte had aan uitbreidingsmogelijkheden in de nabije toekomst. Toen nabije toekomst.
- 10 In april 2005 verscheen de rapportage van het Bureau Hillenraad bedrijfskundige adviseurs, bijgestaan door Bogaerds architecten en ingenieurs, die met een groeiscenario in drie fasen een reëel beeld schetsten van de benodigde ruimte voor de komende, ruwweg genomen tien tot vijftien jaren.
- 15 Met deze rapportage heeft Fresh World Barendrecht zich gemengd in de discussies rondom het ruimtelijk plan voor de regio Rotterdam 2020, beter bekend als RR2020.

Met de ondertekening door de colleges van Ridderkerk, Barendrecht en Rotterdam van de "Overeenkomst op Hoofdlijnen" over de ontwikkeling van de Ridderkerkse polder Nieuw Reijerwaard tot bedrijventerrein voor de agro-, vers-, foodlogistieke sector, dacht het bestuur van Fresh World Barendrecht de bezegeling te hebben gekregen voor haar inspanningen om naar de toekomst toe dit agrocluster een stevige positie te hebben gegeven in de zich inmiddels landelijk ontwikkelende greenportdiscussies. Ook door mijn voorgangster genoemd.

25 Voorzitter, de handelsbedrijven die ik vertegenwoordig hebben geenszins de bedoeling zich in te laten met politieke ontwikkelingen rondom de ontwikkelingen van Nieuw Reijerwaard. Het enige waar wij om vragen is om duidelijkheid over het reële tijdpad dat gevolgd wordt en waarop de ondernemers kunnen rekenen dat zij gebruik kunnen maken van de

30 uitbreidingsmogelijkheden van Nieuw Reijerwaard. Nu de gevolgen van de diepe crisis 2008, 2009 in 2010 lijken te zijn weggeëbd voor de AGF-sector, is die duidelijkheid meer gewenst dan ooit. Reeds te veel bedrijven hebben noodgedwongen moeten kiezen voor nieuwbouw op een andere locatie, terwijl op dit moment een aantal bedrijven zodanig klem zit dat zij eigenlijk op

35 hele korte termijn gefaciliteerd zouden moeten worden. Door deze ontwikkelingen wordt ernstig afbreuk gedaan aan de kracht die het centrum ontleent aan de grote diversiteit en de sterke concentratie. Dank u zeer.

40 **De voorzitter:** Dank u wel mijnheer Osinga. Het woord is aan de heer Van der Waal, agrarisch ondernemer, gevestigd in de polder Nieuw Reijerwaard en hij spreekt tot ons op persoonlijke titel.

45 **De heer W. van der Waal:** Inderdaad spreek ik als agrarisch ondernemer op persoonlijke titel. Ik spreek soms in de 'wij-vorm', maar dat vloeit voort uit solidariteit binnen de tuinbouw.

Ik neem u in gedachten mee naar februari 2006. Toen verscheen in het wijkontwikkelingsplan Rijsoord de eerste Ster op de kaart, ingetekend voor RR 2020. We zijn vandaag bijna vijf jaar verder.

50 Met het vorige college van B&W van Ridderkerk én de stadsregio Rotterdam hebben de tuinders die in het cluster verzameld zijn en dus hun gronden aan de gemeente Ridderkerk ter beschikking hebben gesteld, in het najaar van 2007 afspraken gemaakt om samen op te trekken, om de herontwikkeling van NR tot een bovenregionaal bedrijventerrein mogelijk te maken.

5 Hotel van der Valk. Bijeenkomst september 2008 voor alle raadsleden en een bustocht door het gebied, georganiseerd door het cluster.

Het werd al snel duidelijk: Rotterdam wil havengerelateerd, Ridderkerk wil agrologistiek, dus wachten we op elkaar. Reeds toen schreven we aan het college:

“Bij ongewijzigd beleid zal een hogere overheid ingrijpen en aanwijzen.”

10 Alle hogere overheden zijn inmiddels op de hoogte van de situatie in Ridderkerk. Daardoor zullen Rotterdam en Barendrecht uiteindelijk toch de lachende derde zijn, en Ridderkerk kan toekijken hoe het toch havengerelateerd wordt. Door nu samen op te trekken wordt er een win-winsituatie gecreëerd en behoudt Ridderkerk de regie.

15 Tuinders zijn dan al reeds de dupe, want er wordt weinig onderhoud gepleegd in de veronderstelling dat het snel geregeld zou zijn. Het gebied verpaupert, dat is al een paar jaar aan de gang. Bedrijven die willen stoppen, hebben dat inmiddels gedaan of tussen hun oren reeds gedaan. Bedrijven die verder willen, hebben plannen klaar en zullen uit het gebied wijken. Ze willen alleen wel weten op welke termijn!

20 Onze enige voorwaarde was dat het college snelheid zou betrachten, de bedrijven zitten immers op slot (met name door de Wet Voorkeursrecht Gemeenten) en het gebied vliegt achteruit qua rendabiliteit en ondernemersgeest.

Wij constateren echter dat:

- het college bewust heeft gekozen om niet de reeds rechtsgeldig getekende overeenkomsten uit te voeren;
- 25 • het college eens en temeer door de tuinders is gewaarschuwd niet de kop in het zand te steken;
- het college hier niet naar heeft geluisterd en heeft gekozen voor voortdurende onzekerheid voor de zittende en werkende ondernemers;
- het college het risico bewust heeft aanvaard dat de tuinders in hun ondernemingen in 30 2010 weer moesten gaan investeren, omdat de onzekerheid voortduurde;
- dit dan ook op meerdere plekken in de polder het afgelopen half jaar heeft geleid tot bouwactiviteiten:
- de tuinders de gemeente Ridderkerk dan ook volledig verantwoordelijk houden voor alle kosten die deze investeringen met zich brachten;
- 35 • de tuinders de gemeente Ridderkerk volledig verantwoordelijk houden voor alle geleden renteverliezen;
- de tuinders er van uitgaan dat de voor de grondexploitatie Nieuw Reijerwaard nadelige gevolgen, door dit college worden afgedekt
- de tuinders aan financier Rotterdam een opgaaf zullen doen toekomen van alle 40 gedane investeringen en geleden renteverliezen.

Nu is dan eindelijk de kogel door de kerk. En nóg zijn we er niet gerust op.

We willen snelheid, het gehele gebied in één keer uitkopen, zodat de tuinbouw zich elders kan hervestigen, nieuwe bedrijven starten omdat de huidige niet meer aan de energie-eisen van de huidige tijd voldoen.

45 Daarom, en nu word ik concreet, hebben wij een verzoek om aandacht voor onderstaande punten aan deze raad.

- Wij, de agrarische sector, staan er voor in, dat vanaf de zomer van 2011 de sloop- en 50 saneringswerkzaamheden kunnen beginnen, zodat in 2012 beschikt kan worden over kaalgeslagen en eventueel gesaneerde grond, teneinde de bouwrijp werkzaamheden te starten.
- Houd niet halsstarrig vast aan de agrologistieke functie. Want of er nu een container met bananen of ananas rond rijdt, of met andere goederen, daarvan zien we aan de buitenkant niets.

- 5
- Ten slotte; de functie van The Greenery als opvangbasis voor de tuinders ligt al jaren achter ons. Er mogen daar geen boeren en tuinders meer lossen of laden. Iedere pallet groenten en fruit wordt verplicht thuis afgehaald en op transport gezet, vaak direct naar de eindbestemming, waar ook ter wereld. Er is dus geen alibi meer om deze polder agro te houden vanwege The Greenery.
- 10
- Wij, de agrarische ondernemers, zullen er alles aan doen, om na ons vertrek niet de boel de boel te laten, maar waar dat in onze mogelijkheden en verantwoordelijkheden ligt, er mede voor te zorgen dat deze polder zo groen mogelijk wordt opgeleverd. Daarbij wordt groen zowel letterlijk als figuurlijk bedoeld.

15 Het cluster van agrarische ondernemers rekent op uw daadkracht en blijft onverminderd bereid om verdere afspraken te maken over start van de uitvoering op een zo kort mogelijke termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Waal.

20 Het woord is aan mevrouw Van Die, bewoonster van de Rijksstraatweg. Zij spreekt op persoonlijke titel.

Mevrouw N. van Die: Goedenavond, geachte aanwezigen.

Mijn naam is Nesia van Die en ik ben bewoner van de Rijksstraatweg in Rijsoord/Ridderkerk. Ik heb de laatste weken natuurlijk ook de berichten gevolgd over onze mooie polder. Ik kan dan ook tot geen andere conclusie komen dan dat alles waar ik, bij het begin van deze nachtmerrie in 2005, bang voor ben geweest uit zal gaan komen in de zeer nabije toekomst. Hoe het allemaal zover is gekomen hoef ik u hier vanavond niet te gaan vertellen, maar ik wil u vanavond vanaf deze plaats een paar dingen opnoemen die mij persoonlijk nog niet helemaal duidelijk zijn en mij beangstigen.

30 Bijvoorbeeld: Hoe zit het met het amendement? Daarin zijn verschillende belangrijke zaken vastgelegd zoals:

De bestemming van het gebied zal worden gebruikt voor arbeidsintensieve bedrijven in de AGF-sector. Dus geen *havengerelateerde* bedrijven!

35 Het aanbrengen van een substantiële groene buffer gecombineerd met waterberging(en) achter de huizen aan de Rijksstraatweg met een breedte van minimaal 100 meter.

Ook de infrastructuur moet dusdanig aangepast worden en waar mogelijk worden verbeterd zodat overlast door verkeersbewegingen tot een minimum worden beperkt.

Het actief betrekken van ons, de bewoners van de Rijksstraatweg, met name voor de inrichting van de groene buffer. Hierin heeft onze inspraak een verplichtend karakter.

40 Dit zijn enkele punten waar ik grote zorgen over heb. Dit komt mede door het raadsvoorstel van de gemeente Barendrecht. Hierin staat bijvoorbeeld te lezen dat het percentage wegen verlaagd is van 10% naar 8%. Vorige week dinsdag ben ik bij de gemeente Barendrecht aanwezig geweest om in te spreken en daar werd verteld dat er op Veren Ambacht geen doorkomen aan is en dat het nu beter moet. Terwijl er verderop in het raadsvoorstel staat te lezen dat er nog verdere optimalisatie mogelijk is. Naar mijn idee spreekt dit elkaar tegen.

Ook het groen in het gebied ten zuiden van de Blaakwetering is verlaagd van 20% naar 10%. En hierbij werd de opmerking geplaatst of de gemeente Ridderkerk hiervan op de hoogte was. En hiermee akkoord was gegaan.

50 Ik vraag mij af of beide partners, Barendrecht en Rotterdam, te vertrouwen zijn of dat zij alleen maar aan hun eigen belangen denken.

Mijn vrees is ook dat de druk die nu is opgevoerd door alle partijen, om de uitvoering van dit plan te versnellen, niet in ons voordeel uit zal pakken. Ik kan, als inwoner van Rijsoord, alleen maar hopen dat het gemeentebestuur van Ridderkerk vanaf nu samen als één naar buiten

5 toe treedt en stopt met elkaar zwart te maken in de media.

Voor u allen is dit misschien het zoveelste dossier dat afgehandeld moet worden maar voor ons, als omwonenden van deze mooie polder, is het een toekomst die getekend zal worden door veel geluidsoverlast, denk alleen maar aan de heipalen die de grond in moeten.

10 En dan natuurlijk ons prachtige uitzicht dat volledig weg zal zijn. Ik hoop echt dat wij als bewoners in de toekomst op u kunnen rekenen en wij erop kunnen vertrouwen dat u zich voor 100% in zult zetten voor uw burgers.

Bedankt voor uw aandacht.

[applaus]

15

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Die. Bij de insprekers is ook de heer Jacob Schneider, namens Schneider BV.

20

De heer Jacob Schneider: Voorzitter, dank u wel. Goedenavond. Mijn naam is Jacob Schneider, ik moet nodig naar de kapper en ik spreek namens Schneider BV.

Wie is Schneider?

Wij zijn producent van jonge planten, internationaal actief, financieel gezond, snel groeiend en sterk winstgevend.

25

Schneider is betrokken bij Ridderkerk, een groot deel van de zeventig personen die bij ons op de loonlijst staan, komt uit de directe omgeving.

Beloofd is beloofd

30

Heeft Ridderkerk nog wel iets te kiezen, of dient ze eenvoudig de eerder ondertekende bestuursovereenkomst met Rotterdam en Barendrecht na te komen?

Mijns inziens wringt hier wat:

35

- De betrouwbaarheid van Ridderkerk over de getekende afspraken met Rotterdam en Barendrecht, enerzijds;
- De betrouwbaarheid van Ridderkerk over de gemaakte afspraken onder andere in het amendement richting ondernemers, zoals Schneider, anderzijds.

Ik heb groot respect voor de moeilijke politieke afwegingen in dezen, maar ik verwacht van u betrouwbaarheid. Zowél bij de gemaakte afspraken richting Rotterdam en Barendrecht, als ook bij de gemaakte afspraken richting ons.

40

Wat heeft Schneider met de haven of met AGF?

Schneider & Haven: Het zal natuurlijk lastig zijn om iedere keer de deur van de kwekerij open te doen als er een schip komt binnenvaren. Aan de andere kant: Schneider ontvangt jaarlijks vijftien 40-voets containers uit Zuid Korea, en die komen vooralsnog niet met de tram.

45

Schneider & AGF: Naast het transport van jonge planten, is de afdeling Schneider Trans een erkend internationaal transportbedrijf, actief op het gebied van transport van AGF-producten. Combineren is hier het sleutelwoord.

Passen eerder gemaakte beloftes binnen het inkleuren van het nieuwe bestemmingsplan?

50

In september zal naar verwachting de bestemmingsplanprocedure worden opgestart. Zover mij bekend neemt Ridderkerk hierbij het voortouw. De polder zal opnieuw ingedeeld moeten worden.

In hoeverre kan Ridderkerk haar eerder gemaakte beloften aan Schneider gestand doen, door actief te zoeken naar ruimte voor ons, binnen de polder Nieuw Reijerwaard?

5

Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Schneider. Ik vind dat uw haar heel goed zit. Inspreekster nummer 6 is mevrouw Reitema. Zij spreekt op persoonlijke titel.

10

Mevrouw I. Reitema: Goedenavond allemaal, ik heb een totaal ander verhaal dan mijn voorgangers. Ik schets een fictief bericht op Wikipedia uit de toekomst over een wijk van Ridderkerk, genaamd Rijsoord. Begin jaren 2011: Het voormalige dorp Rijsoord wordt met de grond gelijk gemaakt. Dat Rijsoord moet wijken, is al vanaf het begin duidelijk. Het samenwerkingsverband van het Rijk, de gemeente en provincie, koopt steeds meer gronden aan om er industrie op te vestigen.

15

Midden jaren 2010 zijn bewoners benaderd met een zak geld. Altijd is er het argument dat als de mensen nu niet toehappen de gemeente over zal gaan tot onteigening. In dat geval zullen de bewoners veel minder krijgen. Ook in de gemeenteraad is er weinig discussie over het verdwijnen van het voormalige dorp en de boerenbedrijven er om heen. Vrijwel iedereen is het er over eens dat er offers gebracht moeten worden voor werkgelegenheid en welvaart.

20

Maar er is een uitzondering, de vereniging...Polder Nieuw Reijerwaard Zij sputteren tegen en nemen het op voor de bewoners van het voormalige dorp, en hun recht op leefbaarheid.

25

Zij vragen zich af waar het heen moet wanneer, zoals hier, eigenlijk in één slag in totaal negentig hectare van de allerbeste landbouwgrond als zodanig verloren gaat. En dat gelet op het feit dat Rijsoord maar 185 hectare groot is. Soms krijgt men het gevoel dat de moderne mens een oude bouwer aan de toren van Babel is, die zó bezeten is, dat hij denkt steeds meer te kunnen bereiken. Volgens de vereniging is men "dronken van de welvaart" en "als een wild dier dat bloed geproefd heeft en steeds trek krijgt in meer".

30

B&W reageren door te wijzen op de dreiging van armoede en werkloosheid. En het gemeentebestuur weet het dan zeker: "Hoge pieken en diepe dalen in de economie zullen niet meer voorkomen. Men heeft de zaak meer in de hand dan voorheen." Ook geven B&W aan dat het Rijk de ontwikkeling van industrie bij Rijsoord /Ridderkerk stimuleert. Het past in het beleid van nieuwe werkwijzen en structuren die zijn ontstaan tijdens de crisis.

35

Het wordt steeds duidelijker dat het internationale economische stelsel aan een fundamentele herstructurering toe is. Banken bleken, gedreven door winstmaximalisatie, onaanvaardbare, grote risico's te nemen en overheden hebben een schuldenlast opgebouwd die in sommige gevallen niet of nauwelijks meer af te lossen is. Hierdoor komt zelfs de euro in de gevarezone terecht, iets dat voor een handelsnatie als Nederland grote gevolgen kan hebben.

40

Er wordt dan nog gedacht dat Nederland in het jaar 2020 van de eenentwintigste eeuw bijna twintig miljoen inwoners zal hebben.

45

Keer op keer verzet de vereniging zich tegen het opofferen van grond voor de industrie en het verdwijnen van de leefbaarheid voor haar bewoners. En ze gebruikt argumenten die vanuit hedendaags perspectief erg verstandig lijken. Ze is ongelooflijk bang voor die plannenmakers die achter hun bureau uitgaan van bepaalde axioma's. Maar veel haalt haar verzet niet uit.

50

Ze besluiten met hun slotzin: Als ze je iets afnemen wat je dierbaar en lief is, waarvoor je jezelf jaren lang hebt ingezet, wat de zin en het doel van je leven is, wat je veel zorgen geeft, maar waartegenover je elke dag zoveel menselijke vreugde geniet, waarvoor je dankbaar bent, dan is dat een zwarte dag in je leven en persoonlijk zouden wij willen zeggen: "Ik wou dat ik deze zwarte dag in mijn leven niet had behoeven te beleven".

50

5 **De voorzitter:** Dank u wel, mevrouw Reitema. De laatste spreker is mevrouw Van Wijngaarden en zij spreekt namens de Vereniging Polder Nieuw Reijerwaard.

Mevrouw M. van Wijngaarden: Dank u wel. Geachte aanwezigen. De Vereniging Polder Nieuw Reijerwaard wil vanavond de aandacht richten op de leefbaarheid van Rijsoord en Ridderkerk in de breedst mogelijke context, in het licht van de op tafel liggende plannen. Wij gaan nog steeds voor groen, het handhaven van het huidige bestemmingsplan, een duurzaam ruimtegebruik en respect voor cultuurhistorische kenmerken van en rond het gebied Polder Nieuw Reijerwaard. In 2005, bij de vaststelling van RR2020 is uitgegaan van een *potentiële* zoeklocatie voor een bedrijventerrein van 50 hectare. Door geschuif met paarse sterren (aanduiding voor een potentiële zoeklocatie), is in plaats van Bolnes Zuid en Cornelisland, Nieuw Reijerwaard in beeld gekomen, opeens maar liefst 125 hectare bruto.

20 Groeiscenario AGF-bedrijven.
Onder de noemer “natuurlijke ruimte voor vruchtbare bedrijvigheid” (www.freshworld.nl) is enkele jaren geleden het beeld geschetst dat bij de AGF-bedrijven op korte termijn behoefte is aan ca. 50 ha bedrijfsterrein en op langere termijn aan nog eens 60 ha. Nog voordat de kredietcrisis zijn intrede deed, was al duidelijk dat de ruimteclaim was afgenomen tot 15 á 20 ha. Tijdens de inspraak vorige week in Barendrecht werd weliswaar door de directie van Hillfresh de inschatting gemaakt dat er de komende jaren ca. 35 ha opgevuld kan worden met AGF-exportbedrijven. Het is juist deze tak (export) die zich kenmerkt door weinig werkgelegenheid per vierkante meter en dus niet arbeidsintensief is en dat is nooit de bedoeling geweest. Het verwerpelijke aan het initiatief is overigens dat dit ten koste gaat van de ‘glastuinbouwbestemming’ die het gebied Nieuw Reijerwaard van oudsher heeft.

De boontjes die vroeger te voet of met de fiets werden vervoerd van moestuin naar keuken, komen nu soms van duizenden kilometers ver weg. Naarmate de afstand tussen boer en consument groeit, groeit ook de behoefte aan transport. Bovendien wordt het assortiment levensmiddelen steeds breder. Bij voorkeur vers!
35 Het aantal voertuigkilometers voor het transport van agrarische producten en voedingsmiddelen zal, als er niets gebeurt, de komende twintig jaar ruimschoots verdubbelen.
In 2020 zal het aantal verliesuren als gevolg van files op het hoofdwegennet meer dan 40 verdrievoudigd zijn. Naast de ochtend- en avondspits zullen zich ook overdag meer en meer files gaan voordoen.
Door nieuwe verpakkingsvormen worden de actieradius en de keuze voor de vervoersmodaliteit van versproducten vergroot. De eisen aan de snelheid van de productenstroom door de keten zullen toenemen en de markt zal kantelen van 45 aanbodgestuurd naar vraaggestuurd.
Dit stelt hoge eisen aan met name de ‘bereikbaarheid’ van de AGF-bedrijven!
Het praktische argument om naast elkaar te opereren, wordt onderkend. Dit wordt echter niet bedoeld met de term ‘agrologistiek cluster’. Het enkel uitbreiden/opschalen van handel, retail, logistiek, draagt niet bij aan een verbeterde bereikbaarheid. Integendeel!
50 Tot slot. Bij de inwoners van Rijsoord en Ridderkerk bestaat er grote zorg en onzekerheid over wat er nu werkelijk gaat gebeuren. De verschillende plattegronden en kaarten die op de websites van de provincie en de stadsregio te vinden zijn scheppen verwarring! Ik kan ze u laten zien. Dan is er nog de risicokaart van dit gebied. Alle gevaarlijke stoffen die opgeslagen zijn op Veren Ambacht, alsook de grote gasleiding die door het gebied loopt, geven het

- 5 gevoel, dat we in een soort rampgebied komen te wonen als de plannen worden doorgedrukt. Een afvalput van de Rijnmond willen we toch niet worden? Er zijn haalbare alternatieven in de buurt voorhanden. Ons advies is om hoe dan ook voor **GROEN** te gaan, een groene long in dit toch al veel te drukke gebied.
- 10 Gemeentebestuur, zoek het in samenwerken en u burgemeester, word voorvechtster voor een alternatieve/integrale oplossing! Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dat waren onze insprekers voor vanavond. Complimenten voor u dat u zich aan de tijd hebt gehouden. U hebt dat zeer waarlijk gedaan, dank u wel.

15

3. Verantwoordingsdebat over de brief van burgemeester en wethouders en de fractievoorzitters van 7 januari 2011 aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland over Nieuw Reijerwaard

20 **De voorzitter:** In het presidium is afgesproken dat vanavond verantwoording zal worden afgelegd over de brief van 7 januari aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland. Daarbij is afgesproken dat het politieke debat over de verantwoordelijkheid over hoe de situatie heeft kunnen ontstaan op een later moment in deze raad zal worden gevoerd. Als reactie op onze brief van 7 januari heeft Gedeputeerde Staten op 12 januari jl. een brief gestuurd. Ook deze

25 brief is onderwerp van gesprek van vanavond. Op uw tafel hebt u een concept antwoordbrief gevonden. Daarover wordt instemming van de raad gevraagd. Die antwoordbrief is het resultaat van de extra collegevergadering van hedenmiddag. In deze brief bevestigen wij op verzoek van Gedeputeerde Staten onvoorwaardelijk uitvoering te zullen geven aan de

30 bestuursovereenkomst en de overeenkomst op hoofdlijnen om voor 1 september 2011 het ontwerp bestemmingsplan in procedure te brengen en binnen twee maanden tot bindende afspraken te komen met Rotterdam en Barendrecht. Aan het einde van het debat zal uw instemming worden gevraagd met de ontwerp antwoordbrief. Raadsleden die dat willen, kunnen dan ook een stemverklaring afleggen. Over de volgorde waarin de fractievoorzitters zullen spreken hebben de griffier en ik vanmorgen geloot, zoals we ook hadden afgesproken

35 in het presidium. Dat is de meest eerlijke gang van zaken. Het presidium had zelf geen behoefte om een volgorde vast te stellen. De volgorde is ChristenUnie, VVD, Leefbaar Ridderkerk, SGP, D66/GroenLinks, CDA en PvdA. Wij stellen ons voor het vanavond zo te doen.

40 Het woord is aan de ChristenUnie. Mevrouw Van den Berg.

Mevrouw Van den Berg: Dank u wel. Het is voor het eerst dat ik nummer 1 in een loterij ben geworden. Rijsoord blijft Ridderkerks grondgebied. Althans, dat hoopten we na de brief van 6 januari, unaniem onderschreven door alle fractievoorzitters en het hele college. We hebben

45 afgesproken in het debat van vandaag alleen verantwoording over die brief af te leggen. Bestuurders moeten zich echter ook verantwoorden over hun inzet en de resultaten van die inzet. Het debat daarover komt dus op een later moment. Het is een goede zaak dat de politiek de afgelopen weken in gezamenlijkheid heeft gewerkt aan het zo beperkt mogelijk

50 houden van de schade voor Ridderkerk. Daarvoor hebben velen hun eigen belangen en positie moeten overstijgen. Er is veel nagedacht, gezegd en overlegd over Nieuw Reijerwaard. En laat ik nog maar eens helder zijn. Het was ook niet ons ideaal dat er een bedrijfsterrein komt op Nieuw Reijerwaard. Maar de verschillende belangen én de druk op Ridderkerk maakten twee jaar geleden al

5 duidelijk dat er hoe dan ook een bedrijfsterrein op Nieuw Reijerwaard zou komen. De
ChristenUnie heeft toen aangegeven liever mee te gaan praten om zoveel mogelijk
voorwaarden binnen te kunnen halen. Ook toen al vielen immers termen als inpassingsbesluit
en grenscorrectie. Te allen tijde moesten we voorkomen dat er zonder ons over ons
10 grondgebied werd gesproken. Het is maar de vraag of we dat nog steeds kunnen bereiken.
Dan zijn er nog veel meer verliezers in dit dossier.

Als eerste de vraag aan het college wat er na 6 januari gebeurd is. Waarom informeert u ons
niet actief over wat er de afgelopen weken is gebeurd? De brief van Gedeputeerde Staten
15 van 12 januari getuigt van een diepgaand wantrouwen jegens het gemeentebestuur. Is
bekend waarop dat is gebaseerd? Daagt GS u niet een beetje uit door in haar brief te
verwijzen naar goed overleg met alle betrokken partijen? Via een mail van de griffier
begrepen we dat twee Ridderkerkse wethouders vorige week tijdens de nieuwjaarsreceptie
op het provinciehuis de brief overhandigd kregen van Gedeputeerde Staten over het vervolg
20 van het dossier Nieuw Reijerwaard. Het zal een raar moment geweest zijn. In die brief staat
namelijk in niet misverstande woorden dat GS het gemeentebestuur van Ridderkerk niet
zomaar vertrouwt. Hoe gezellig was de receptie daarna?

De komende jaren moeten we samen met Barendrecht, Rotterdam, de stadsregio, provincie
25 en Rijk gaan werken aan de verdere ontwikkeling. Voor september 2011 moet er een
bestemmingsplanwijziging worden vastgesteld. Is dat haalbaar? Onderhandelingsruimte is er
niet meer. Wij nemen wel aan dat de door de raad gestelde voorwaarden in de overeenkomst
vallen onder het 'onvoorwaardelijk' uit de brief van de provincie. Deelt het college die insteek?
Die voorwaarden moeten wel in overleg met bewoners en tuinders uitgewerkt gaan worden.
30 De groene buffer, een goede ontsluiting en etikettering tot 2020 blijven, nu Ridderkerk wil
meewerken en dus weer meepraat, leidend. Onze oproep aan het college is om hier actief in
op te trekken en nu de slachtofferrol los te laten. U moet nu zelf gaan besturen.

De insprekers van vanavond laten een verschillend beeld zien. Ik roep hen op nu ook de kans
te pakken mee te gaan praten. Er komt een bedrijfsterrein, hoe jammer u dat ook vindt, maar
bij de invulling zijn zeker nog keuzes te maken. En juist in gesprek met elkaar moet het beste
35 voor Ridderkerk bereikt kunnen worden. De verantwoordelijke Gedeputeerde noemde als
voorbeeld dat de enige gemeente die meepraatte over de Betuwelijn heeft bewerkstelligd dat
de rails niet door de bebouwde kom van die gemeente lopen. Gemeenten die niet wilden
praten, bereikten een veel slechter resultaat.

In de afgelopen week hebben wij het ambtelijk advies ontvangen over de juridische kant van
40 het dossier. Het was trouwens wellicht handig geweest als het college dit advies een half jaar
eerder had gevraagd. In dat advies staat een aantal opmerkelijke zaken. Voor nu twee
vragen.

(1) Los van discussies over gezette handtekeningen is het blijkbaar zo dat, omdat NR onder
de Crisis- en herstelwet valt, de lokale overheid geen enkele ruimte heeft voor een ander
45 beleid dan de nu gekozen insteek. Deelt het college die mening?

(2) Verder wordt gesteld dat de bestuurlijke overeenkomst niet rechtsgeldig is, omdat de
verkeerde mensen ondertekend hebben. Kunt u dat bevestigen en wat betekent dat voor uw
insteek voor het vervolg?

50 De vragen die onze fractie stelde met CDA en PvdA over de status van de afspraken van het
cluster van tuinders zijn nog steeds niet beantwoord. Voor het vervolg is de positie van die
tuinders meer dan interessant. Kunnen er in 1 keer afspraken met het hele cluster gemaakt
worden en krijgen de tuinders een goede prijs voor hun gronden?
In bestuurlijke zin waren de afgelopen weken redelijk uniek. En dat gaat nog even door, zien

5 we in de brief van 12 januari. Er zijn weinig voorbeelden waar overheden zo met elkaar omgingen. De reflectie daarover zal nog wel even doorgaan. De relatie met Barendrecht heeft een forse deuk opgelopen. Datzelfde geldt voor de positie van Ridderkerk in de regio en provincie. Er gaat niet echt een goed gerucht uit over onze gemeente. Gelukkig hebben we bij de begroting geld beschikbaar gesteld voor een medewerker voor public affairs. Wat gaat
10 het college met name op dit punt doen? Maar ook in bredere zin ligt er een probleem voor dit college. Hoe ziet u nou het vervolg? Deze vraag gaat verder dan de insteek van alleen de portefeuillehouder. U heeft veel stemmen binnengehaald met niet te realiseren doelstellingen en u moet nu gaan uitvoeren, wat u heeft beloofd tegen te zullen houden. Hoe kan dat op een geloofwaardige en daadkrachtige manier waarop het beste resultaat wordt bereikt?
15 In Barendrecht is gevraagd om een extra opinion over de financiële risico's voor de ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard. Sluit u zich aan bij dat onderzoek? Het debat over Nieuw Reijerwaard is de afgelopen jaren, maar vooral ook de afgelopen weken emotioneel gevoerd. Terecht, want het gaat nogal ergens over. En emotie en politiek horen samen te gaan. Toch was het debat op onderdelen ook onfatsoenlijk, zeker in de
20 richting van oud-wethouder Den Boef die geen positie had zich daartegen te verdedigen. Zelfs op de nieuwjaarsreceptie gebeurde dat onfatsoenlijke in directe zin. Daarom hierbij nog ons statement dat de huidige gebeurtenissen het gelijk van Maarten den Boef aantonen. Wij hebben respect voor wat hij heeft gedaan in dit dossier.

25 **De voorzitter:** Dank u wel. Mijnheer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Vanavond voeren we een verantwoordingsdebat over de brief van B&W en de fractievoorzitters van 7 januari aan GS van Zuid-Holland over Nieuw Reijerwaard. We hadden vanavond graag het debat gevoerd
30 over hoe het zover heeft kunnen komen dat er een inpassingsbesluit en grenscorrectie door de provincie Zuid-Holland dreigen te komen. We hebben echter met elkaar afgesproken dat we die discussie later voeren. Waarom? Niet omdat we bang zijn die discussie aan te gaan. Integendeel. Politiek is immers niet voor bange mensen. Maar slechts om één reden: om de provincie duidelijk te maken dat alle partijen in deze raad, geen enkele uitgezonderd, het van
35 het allergrootste belang achten dat er geen inpassingsbesluit en grenscorrectie komen. Polder Nieuw Reijerwaard en Rijsoord zijn een onlosmakelijk deel van Ridderkerk en dat moet zo blijven!

40 De fractie van de VVD meent dat de brief van 7 januari niets aan duidelijkheid te wensen over laat: er staat immers dat Ridderkerk volledig zal mee werken aan de uitvoering van de overeenkomst op hoofdlijnen, welke gebaseerd is op de bestuursovereenkomst van november 2009.

45 Uit de brief van de provincie van 12 januari blijkt dat er bij de provincie niet de overtuiging bestaat dat een onvoorwaardelijke uitvoering van de bestuursovereenkomst gegarandeerd is.

Dan kan er slechts 1 conclusie mogelijk zijn: het door Leefbaar Ridderkerk en de SGP overeengekomen coalitieakkoord en het optreden van het huidig college roepen bij de provincie die twijfel op.

50 Daarom roept de VVD fractie de fracties van Leefbaar Ridderkerk en SGP op om vanavond klip en klaar, ondubbelzinnig, zonder enig voorbehoud, luid en duidelijk uit te spreken dat men uitvoering zal geven aan de uitvoering van de bestuursovereenkomst en de overeenkomst op hoofdlijnen.

En dat zij hun college de duidelijke boodschap meegeven daar ook in de uitvoering duidelijk waarneembaar blijkt van te geven.

5 Dat is de enige manier om een grenscorrectie en inpassingbesluit van tafel te krijgen!
Er zijn de laatste weken door meerdere partijen allerlei verwijten richting Barendrecht
gemaakt. Ook wij, voorzitter, hebben soms met gefronste wenkbrauwen richting het
Barendrechtse optreden gekeken. Maar we zijn in gesprek gegaan met diverse
10 Barendrechtse partijen en ons is gebleken dat de raad van Ridderkerk een
informatieachterstand heeft en juist dat heeft tot onterechte verwijten van sommige partijen in
deze raad geleid in de richting van Barendrecht. Ook hier komen we in een later debat zeker
over te spreken.

De VVD doet de oproep aan allen in deze raad en ook aan het college om juist nu, meer dan
ooit de samenwerking met Barendrecht te zoeken. Juist ook Barendrecht staat voor vestiging
15 van de AGF-gerelateerde arbeidsintensieve bedrijven, voor een zo breed mogelijke groene
strook achter de huizen van de Rijksstraatweg, voor de leefbaarheid van de wijk Rijsoord, een
goede ontsluiting van het gebied enz. Laten we nauw met hen optrekken om dat ook te
realiseren.

In de brief van de provincie van 12 januari wordt ook gesproken over het uiterlijk voor 1
20 september in procedure brengen van bestemmingsplan Nieuw Reijerwaard. Uiterlijk, staat er.
Wij hebben ook al eerdere data gehoord. De VVD fractie neemt aan dat de ambtelijke
voorbereiding door het college dus al in gang gezet is. Zo niet, dan riskeert u alsnog een
inpassingbesluit. Graag een reactie van het college.

25 Voorzitter, een inpassingbesluit is niet in het belang van onze inwoners.
Als gevolg daarvan bestaat bij ons de grote vrees dat dan ook de boomgaard verloren zal
gaan. Wat de VVD betreft is en blijft de boomgaard de boomgaard en zal daar geen
bedrijfsvestiging plaatsvinden. Graag de bevestiging van het college dat zij zich daar hard
voor zal blijven maken.

30 Bij dezen wil ik alle partijen in deze raad oproepen om nauw met hun vertegenwoordigers in
de Provinciale Staten van Zuid-Holland op te trekken en het belang van de Ridderkerkers
daar duidelijk te maken.

Voorzitter, ik sluit af. Nieuw Reijerwaard en Rijsoord zijn Ridderkerk en blijven Ridderkerk!

35 **De voorzitter:** Dank u wel. Het woord is aan Leefbaar Ridderkerk. De heer Neuschwander.

De heer Neuschwander: Voorzitter, u begrijpt dat wij er zeer aan hechten om uitleg te geven
bij de brief verstuurd namens alle fractievoorzitters en B&W op 7 januari 2011 aan het college
40 van Gedeputeerde Staten in Den Haag. In de brief wordt namens alle fractievoorzitters
inclusief Leefbaar Ridderkerk en het college van B&W aangegeven dat, nu vrijwel
onomkeerbaar is geworden dat grenscorrectie en inpassingbesluiten boven ons hoofd
hangen, de conclusie getrokken moet worden dat deze ontwikkelingen ongewenst zijn en
onverantwoord richting onze inwoners.

45 Voorzitter, dit zeer zwaarwegende argument is voor ons aanleiding geweest om de brief van
7 januari 2011 zoals nu voorligt, te steunen.

50 Kort na de nieuwjaarsreceptie kwam de berichtgeving over Nieuw Reijerwaard in een
stroomversnelling en volgden de ontwikkelingen elkaar in korte tijd op. Als fractievoorzitter
heb ik toen contact gezocht met mijn fractie en met onze coalitiepartner SGP. Uit alle
beschikbare informatie konden wij niets anders concluderen dan dat de race vrijwel gelopen
was. Na emotioneel overleg met onze fractieleden zijn wij tot de conclusie gekomen dat het

5 bieden van weerstand in dit stadium van de besluitvorming zeer nadelige gevolgen zou kunnen hebben voor de inwoners van Rijsoord en het gebied rondom Nieuw Reijerwaard. Immers, de bewoners van de Rijksstraatweg zouden bij de uitwerking van de plannen van Gedeputeerde Staten in het ergste geval geen inwoner meer zijn van Ridderkerk, maar voortaan onder Barendrecht of Rotterdam vallen. Deze voor ons volstrekt onacceptabele
10 consequenties hebben ons doen besluiten om de brief van 7 januari te steunen. Dat de emoties hierbij hoog opliepen heb ik al gezegd, maar in het belang van de inwoners van Ridderkerk heeft de gehele fractie aangegeven dat in een dergelijke situatie een andere beslissing dan deze rationeel onverantwoord zou zijn. Bovendien zou iedere andere beslissing in dit stadium risico's voor Ridderkerk met zich meebrengen die wij als bestuurders
15 niet willen en niet kunnen nemen. Nieuw Reijerwaard was tijdens de verkiezingen een thema waarover Leefbaar Ridderkerk een stellige overtuiging had. Ook in het coalitieakkoord is ons standpunt met stelligheid verwoord. Vanavond kan ik niet anders concluderen dan dat onze inschatting een verkeerde is geweest.
20 Wethouder Los heeft negen maanden gevochten voor het gebied en de belangen van Ridderkerk en moest uiteindelijk de strijd opgeven. Onze fractie heeft diep respect voor de wijze waarop hij dat heeft gedaan. In dit licht willen wij nu nog reageren op de antwoordbrief van Gedeputeerde Staten die wij op woensdag 12 januari mochten ontvangen.
25 Enige terughoudendheid van onze kant is hier op zijn plaats.

Wij betreuren het dat het vermoeden dat wij hadden met betrekking tot mogelijke grenscorrecties en inpassingplannen waarheid bleek te zijn. De brief van GS laat aan duidelijkheid niets te wensen over.
30 Wij begrijpen het standpunt van Gedeputeerde Staten dat zij in deze kwestie volledige duidelijkheid willen met het oog op verdere ontwikkelingen. Welnu, die duidelijkheid wil ik u geven. Onze fractie is na intern overleg tot de conclusie gekomen dat gezien de huidige omstandigheden uitvoering gegeven moet worden aan de bestuursovereenkomst, getekend op 12 november 2009 en de overeenkomst op hoofdlijnen op 1 maart 2010.
35 Wij stemmen daarom ook in met de condities in de brief van 12 januari.

In de tweede termijn, voorzitter zouden wij graag willen reageren op de concept antwoordbrief die nu op tafel ligt. Dank u wel.

40 **De voorzitter:** Dank u wel. Het woord is aan de heer Smit.

De heer Smit: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, bij de bespreking van de Ontwerpreactie op Ruimtelijk Plan Regio Rotterdam 2020 (kortweg genoemd ontwerp RR2020) op 23 mei 2005 was de raad eensgezind tegen een
45 ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard tot bedrijventerrein. In 2008 is een inrichtingsschets voor dit gebied gepresenteerd door het ruimtelijk adviesbureau BVR. Dat is de second opinion gaan heten omdat pas toen bleek dat er ook nog een first opinion was van de stadsregio. Echter, ook de second opinion ging de raad te ver en daarom heeft de SGP samen met het CDA een amendement opgesteld dat ook door een meerderheid van de raad is aanvaard.
50 Het amendement moest een zorgvuldige en geleidelijke transformatie van glastuinbouw naar bedrijventerrein verzekeren, zodanig dat recht zou worden gedaan aan de belangen van de bewoners van met name de Rijksstraatweg, de AGF-sector en de tuinders, zowel van hen die wilden gaan als van hen die wilden blijven. En niet in het minst was daarmee naar onze overtuiging ook het algemeen belang in ruimere zin gediend, namelijk dat van de leefbaarheid

5 van Ridderkerk in het algemeen en van Rijsoord in het bijzonder. Niet voor niets heeft de SGP
laatst nog bij de behandeling van de Regionale Strategische Agenda een amendement
ingediend als gevolg waarvan in de reactie van onze gemeente is gesteld dat het evenwicht
tussen economische belangen en leefbaarheid in deze regio te veel en te ver doorslaat naar
de economische belangen. En dat moet niet zo, althans in onze optiek niet.

10 Hoe dan ook, na het amendement is er een businesscase gekomen met helaas verkeerde
afbeeldingen daarin en zijn een bestuursovereenkomst en een overeenkomst op hoofdlijnen
gesloten. De SGP heeft duidelijke opvattingen over die overeenkomsten, maar wat wij er ook
van vinden, ze zijn rechtsgeldig gesloten en openbreken kan alleen met de medewerking van
15 andere partners. Veelzeggend is dat het amendement als bijlage aan de businesscase was
gehecht. Dat illustreert misschien wel de nogal betrekkelijke waarde die kennelijk al die tijd
door Rijk, provincie en andere partners aan het amendement is gegeven. Voor de SGP was
dit reden genoeg om keer op keer te stellen dat het amendement voor ons het uiterste was
en er zijn bij diverse gelegenheden oproepen gedaan om binnen de kaders daarvan te
20 blijven. In ons verkiezingsprogramma staat dan ook niet voor niets dat glastuinbouw de
voorkeur geniet, maar ook dat een ontwikkeling tot bedrijventerrein mogelijk is, mits binnen
strikte kaders. Die van het amendement dus. Het collegeprogramma spreekt dezelfde
voorkeur uit voor glastuinbouw en maakt een ontwikkeling tot bedrijventerrein in het noordelijk
deel van Nieuw Reijerwaard mogelijk.

25 Voorzitter, met dit gegeven is het college voortvarend aan de slag gegaan en heeft het met
man en macht geprobeerd om andere partners – hogere en andere overheden – te
overtuigen van een gefaseerde ontwikkeling voor uitsluitend de AGF-sector, te beginnen in
de zogenoemde elleboog van de Ridderster. Daarbij zijn aanzienlijke concessies gedaan,
30 bijvoorbeeld de toezegging dat een totale ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard tot
bedrijventerrein mogelijk is, mits de behoefte vanuit de AGF-sector daarvoor zou worden
aangetoond. Een heel begrijpelijk standpunt, zeker als we in de Nieuwsbrief Deltapoort van
december 2010 lezen dat het beschikbare aanbod van bedrijventerreinen de komende
maanden – dus nu! – wordt gecontrasteerd met de verwachte vraag naar bedrijventerreinen.
35 Want, zo staat er: “Er bestaan namelijk verschillende ramingen (Havenbedrijf, stadsregio
Rotterdam en MIRT Antwerpen – Rotterdam)”. Een vraag- en aanbodanalyse die nodig is
omdat er onduidelijkheden over bestaan of er in ieder geval geen eenduidigheid over bestaat.
Maar hoe begrijpelijk ook, zoals eerder gezegd, er liggen getekende overeenkomsten en uit
alle gesprekken is gebleken dat andere partners niet bereid waren tot ook maar de geringste
40 concessie. Uiteindelijk heeft de stadsregio als feitelijke trekker van dit project eind vorig jaar
geconcludeerd dat verder spreken niet zinvol was en daarom de provincie gevraagd om,
populair gezegd, als provincie een bestemmingsplan voor dit gebied vast te stellen - een
zogenoemd inpassingplan – met een grenscorrectie.

45 Nadat alle signalen erop wezen dat het standpunt van Gedeputeerde Staten even onwrikbaar
vastlag als bij de stadsregio en het dus een als het ware in beton gegoten gegeven was dat
de bestuursovereenkomst en de overeenkomst op hoofdlijnen koste wat het kost uitgevoerd
zouden moeten worden - de brief van het college van Gedeputeerde Staten van 12 januari jl.
bevestigt dat - is ook door de SGP voor de minst kwade optie gekozen. De SGP vindt dat het
gebied onder geen beding mag overgaan naar een andere gemeente en dat wij zelf de regie
50 moeten kunnen voeren over het bestemmingsplan voor dit gebied.

De voorzitter: Interruptie door mevrouw Van den Berg

Mevrouw Van den Berg bij interruptie: Dank u wel. Het is niet zo heel verwonderlijk dat de

5 heer Smit zegt dat de lijn die het college heeft gevoerd begrijpelijk is. Maar, u verwijst in uw
verhaal naar in beton gegoten overeenkomsten. Is het niet zo – als u ook het juridisch advies
hebt gelezen – dat juist omdat Nieuw Reijerwaard onder de Crisis- en herstelwet viel,
Ridderkerk geen enkele ruimte heeft om een andere lijn te voeren? Is dat dan in uw lijn
10 waarom we nu in deze situatie verzeild zijn geraakt niet eerlijk om dat in het rijtje toe te
voegen?

De heer Smit: Ik denk dat de Crisis- en herstelwet alleen maar consequenties heeft wat
betreft de rechtsbescherming van de lokale overheid, maar dat het gegeven dat de
bestuursovereenkomsten er liggen, dat is ook de conclusie zoals door de stadsadvocaat is
15 uitgebracht, het cruciale punt is. En dat vervolgens de Crisis- en herstelwet zegt dat dit gebied
belangrijk is en versneld aangepakt moet worden, laat een algemeen instrumentarium los.
Dat is niet alleen voor Nieuw Reijerwaard, maar dat geldt voor alle projecten onder de Crisis-
en herstelwet. Maar, dat gaat vooral over het beperken van de rechtsbescherming van in dit
geval de gemeente. Dat is om de procedures te versnellen en dat was nodig als achtergrond
20 om de economie wat op te peppen.

De voorzitter: Ik stel voor dat de heer Smit zijn betoog vervolgt.

De heer Smit: Voorzitter, nogmaals wat de SGP betreft mag het gebied onder geen beding
25 overgaan naar een andere gemeente en moeten wij zelf de regie blijven voeren voor het
bestemmingsplan voor dit gebied. Daarbij zal binnen de grenzen van wat is overeengekomen
met andere overheden zo goed mogelijk recht gedaan moeten worden aan de door deze raad
in het inmiddels veel genoemde amendement neergelegde noties ter bescherming van de
leefbaarheid. Recht doen aan de huidige, maar ook de toekomstige, behoefte van de
30 AGF-sector. Aan de buffer achter de Rijksstraatweg. Een goede verkeersontsluiting moet
verzekerd zijn en maatregelen tegen een verdergaande aantasting van het milieu moeten
serieus worden genomen, ook door andere overheden. Allemaal zaken waarover op een later
moment ongetwijfeld nog stevig gedebatteerd zal worden.

35 Hoe dan ook: er was rond 7 januari haast bij om Gedeputeerde Staten te laten weten hoe
Ridderkerk verder wenste te gaan met dit dossier, omdat bedoeld college van Gedeputeerde
Staten op 12 januari zou gaan besluiten om onverminderd vast te houden aan de gesloten
overeenkomsten en Ridderkerk daar aan te houden. Dus actief aankoersen op een
inpassingplan en een grenscorrectie en dat in procedure gaan brengen. Vandaar de haast
40 die geboden was bij de brief waarover vanavond verantwoording wordt afgelegd. Zoals
eerder gezegd, de brief van het college van Gedeputeerde Staten van 12 januari jl. bevestigt
dat vermoeden.

Voorzitter, het college, en in het bijzonder wethouder Los, heeft zich tot het uiterste en tot het
45 laatst ingespannen voor een beter resultaat. Niettemin moet nu worden ervaren dat de
machten en krachten om ons heen geen enkele concessie wensen te doen. Zelfs onze
buurgemeente en samenwerkingspartner Barendrecht toont zich gretig om Nieuw
Reijerwaard in te lijven. De SGP is daar onaangenaam door verrast. Voor de samenwerking
in BAR-verband zou het goed zijn als Barendrecht even flink wat gas - en dat kunnen ze - zou
50 terug nemen.

Naast deze externe krachten is er ook het tuinderscluster dat zo snel mogelijk van de grond
af wil. Vanuit hun persoonlijke situatie volstrekt begrijpelijk – geen misverstand daarover –
maar het heeft Ridderkerk bepaald niet geholpen bij het streven naar een gefaseerde
ontwikkeling van dit gebied. Wat mij betreft een simpele constatering, maar eentje die er

5 evengoed ook toe doet als alle andere. Anderzijds, nu de gemeente heeft gesteld volledig
mee te werken aan de uitvoering van de overeenkomsten, moet wat de SGP betreft snel
duidelijkheid worden geboden aan de tuinders over het verdere verloop van dit proces in de
tijd. Daar hebben zij nu wel recht op en dat is ook nodig voor hun bedrijfsvoering. Bovendien
10 vraagt ook de provincie nu voortvarendheid en zal aan dat verzoek gehoor moeten worden
gegeven.

Voorzitter, wie dit allemaal nuchter op zich laat inwerken, begrijpt dat er zagezegd met het
pistool op de borst geen andere keus is dan de handen in de lucht te steken. De SGP heeft
15 dat met een zekere tegenzin gedaan, doch het belang van Ridderkerk is daar naar onze
overtuiging uiteindelijk meer bij gebaat dan met allerlei procedures die met een aan zekerheid
grenzende afloop nog beroerder voor dit gebied zullen uitpakken dan wanneer wij dat als
gemeente zelf ter hand nemen. Het is kiezen uit kwaden en de SGP heeft gekozen voor wat
ons lijkt de minst kwade te zijn, dus laten we nu maar snel de hand aan de ploeg slaan.

20 Overigens vindt de SGP wel dat nu ook de provincie over de brug moet komen door klip en
klaar te verklaren dat hiermee een grenscorrectie niet meer aan de orde is. Als we nu toch
helderheid aan het verschaffen zijn en voor een nieuwe start zorgen in dit dossier, dan wel
wederzijds!

25 Voorzitter, natuurlijk valt er terugblikkend en analyserend nog veel en veel meer over dit
dossier te zeggen, maar dat is vanavond niet opportuun. Niettemin vond en vindt de SGP dat
alle Ridderkerkers recht hebben op een verantwoording van onze daden, die wij daarom ook
gegeven hebben, en waarover wij desgewenst graag – ook individueel - verder willen
spreken.

30 Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is aan de heer Van Houcke.

De heer Van Houcke: Dank u wel.

35 Voorzitter, al direct in de eerste week van het nieuwe jaar leek 2011 voor Ridderkerk
onverwacht een onheilsjaar te worden: een inpassingplan door de provincie voor Nieuw
Reijerwaard en een grenscorrectie ten gunste van Barendrecht of Rotterdam.
Zover kan en wil de fractie van D66/GroenLinks het niet laten komen. Niet voor Ridderkerk
en niet voor de bewoners van Rijsoord en Ridderkerk.

40 Waar staat en stond D66/GroenLinks?

In oktober 2008 stemde een raadsmeerderheid onder voorwaarden in met de plannen tot
aanleg van een bedrijfsterrein in Nieuw Reijerwaard. D66/GroenLinks heeft toen om
meerdere redenen tegengestemd: vanwege de milieubelasting en omdat wij niet geloofden in
45 het argument dat meedoen ook betekent dat je mee kunt sturen in het proces en omdat wij
vreesden voor de impact van de beschikbare subsidiegelden van het Rijk die aanvankelijk
voor de Hoekse Waard waren bestemd voor de aanleg van een havengerelateerd
bedrijfsterrein.

50 Maar tevens geldt voor D66/GroenLinks dat een democratisch genomen besluit wel een
gegeven is dat je serieus hebt te nemen.

In de twee jaar die volgden zijn er verdere besluiten genomen om de aanleg van een
bedrijfsterrein in Nieuw Reijerwaard mogelijk te maken en leek het erop dat er speelruimte
bleef om de voorwaarden waaronder dat zou gebeuren duidelijker te definiëren.

- 5 Tot nog geen twee weken geleden duidelijk werd dat de provincie de procedures voor een inpassingsbesluit en een grenscorrectie al had gestart. Dat kwam hard aan. Op initiatief van de fractievoorzitters is in een spoedberaad met het voltallige college de ontstane situatie besproken.
- 10 Naar het oordeel van de fractie van D66/GroenLinks is het vanavond zeker niet de gelegenheid uitspraken te doen over hoe het zover heeft kunnen komen.
Wel om duidelijk te maken waar mijn fractie staat en waarom in eensgezindheid het college mede namens alle fractievoorzitters vorige week aan het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland een brief heeft gericht waarin werd meegedeeld volledig mee te zullen
- 15 werken aan de uitvoering van de Bestuurlijke Overeenkomst op Hoofdlijnen die door de toenmalige portefeuillehouder namens Ridderkerk op 1 maart 2010 was ondertekend.
- Al geruime tijd was duidelijk dat het terrein zou worden ontwikkeld, waarbij tot slechts enkele weken geleden ook het gevoel bestond dat er nog speelruimte was.
- 20 Dat is dus een illusie gebleken.
- Twee jaar geleden meende een meerderheid van de gemeenteraad dat door direct in te stemmen met de ontwikkeling van de polder tot bedrijfsterrein, er in een amendement een duurzame, groene en exclusief AGF-gerelateerde inrichting kon worden gegarandeerd.
- 25 Duidelijk is wel dat er daarna geprobeerd is in de bestuurlijke overeenkomsten een modus te vinden voor zowel deze voorwaarden als voor die welke zijn verbonden aan het beschikbaar stellen van havengerelateerde gelden.
- Voorzitter, wij hadden het graag van meet af aan helderder gewild, of zoals wij vorig jaar zeiden, "geen beschrijvingen van vierkante cirkels". Wij hopen dat ook andere partners inzien dat het belangrijk is dat in dergelijke majeure overeenkomsten heldere formuleringen worden gebruikt.
- 30
- De formele opstelling van D66/GroenLinks is duidelijk.
- 35 Als rechtgeaarde democraten stellen wij vast dat er twee bestuurlijke overeenkomsten liggen die door de Ridderkerkse portefeuillehouder rechtsgeldig zijn ondertekend en wij vinden het volstrekt legitiem dat de andere partners, nu we zo overduidelijk uitgepraat zijn, nakoming eisen van het overeengekomene.
- Hoewel de wethouder namens het college deze overeenkomsten heeft getekend, vinden wij dat ook de Ridderkerkse gemeenteraad aan de uitvoering ervan nu onvoorwaardelijk moet meewerken, in het belang van onze gemeente en haar inwoners.
- 40 Politieke verschillen van inzicht in Ridderkerk horen daarop uiteindelijk geen invloed te hebben.
- D66/GroenLinks gaat er vanuit dat bij een eensgezinde uitspraak van onze raad vanavond en de toezegging van het Ridderkerks college tot onvoorwaardelijke medewerking aan de uitvoering van de bestuursovereenkomsten, het college van Gedeputeerde Staten aan het voorgenomen besluit voor inpassing en een grenscorrectie geen vervolg zal geven.
- 45
- De teerling is geworpen. Wij kunnen ons zeer wel de verongelijkte en misschien soms bittere gevoelens voorstellen bij de bewoners van Rijsoord, maar ook van de tuinders die door de politieke verwickelingen te lang zijn opgehouden in hun bedrijfsvoering dan wel de beëindiging daarvan.
- 50 Al deze mensen hebben baat bij een snelle maar correcte procedure waarbij zo maximaal mogelijk met hun belangen rekening wordt gehouden.

5

Wij hopen dat daarbij ook de Barendrechtse partner nu weer de communicatie zoekt met Ridderkerk.

Het Ridderkerks college zal er alles aan moeten doen om, daar waar nodig, in de regio en binnen de eigen gemeente geschonden vertrouwen te herstellen.

10 En de Ridderkerkse gemeenteraad zal in een later stadium in een politieke discussie op democratische wijze rekenschap moeten afleggen over de vraag hoe het zover heeft kunnen komen. D66/GroenLinks zal daaraan graag deelnemen. Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is aan het CDA, de heer Meij.

15

De heer Meij: Dank u wel, voorzitter. Kijk of dit ook op de website van het CDA staat.

Voorzitter, ik begin mijn verhaal met een korte terugblik van vijf jaar over de ontwikkelingen van Nieuw Reijerwaard.

20 In februari 2005 wordt de polder Nieuw Reijerwaard door de stadsregio aangewezen als zoekgebied voor 50 ha bedrijfsterrein op de ontwerpplankaart van RR2020.

In mei 2005 dient de gemeenteraad van Ridderkerk een zienswijze in op RR2020, die inhoudt dat de polder zijn huidige glasbestemming dient te houden. Bij de definitieve vaststelling van RR2020 in oktober 2005 als Provinciaal Streekplan wordt deze zienswijze niet gehonoreerd.

25 Tussen februari en oktober 2005 verliest Ridderkerk dus de eerste slag om NR. NR wordt ondanks terechte protesten van raad en college, definitief een regionaal bedrijfsterrein met de stadsregio als regisseur. Vanaf 2000 wordt er in Den Haag gediscussieerd over de Hoekse Waard als bovenregionaal bedrijfsterrein. De Tweede Kamer vindt nut en noodzaak ervan niet bewezen. Er komt een onderzoek naar mogelijke alternatieve locaties. Er wordt gezocht naar ruimte op geplande bedrijventerreinen die nog niet in een bestemmingsplan zijn

30

vastgelegd. In 2007 worden zowel Nieuw Reijerwaard als Bolnes-Zuid in een onafhankelijk rapport van het CPB en RPB genoemd als alternatieve locaties voor de Hoekse Waard.

Het rapport noemt de volgende voordelen van Nieuw Reijerwaard:

35

- ligt dicht bij de Rotterdamse haven
- is goed bereikbaar via de rijkswegen A15 en A16
- geen hoge ontsluitingskosten
- geen problemen met inpassing in het landschap
- mogelijke ontsluiting via de spoorgunstige omvang

40

Op 20 maart 2008 besluit het kabinet om onder andere Nieuw Reijerwaard aan te wijzen als alternatief voor de locatie Hoekse Waard en het geplande bovenregionale bedrijfsterrein in de Hoekse Waard te schrappen. Met deze aanwijzing door het kabinet is Nieuw Reijerwaard een Randstad Urgent-programma geworden. Ondanks terechte protesten, verliest Ridderkerk voor de tweede keer de slag over de gewenste ontwikkeling t.a.v. Nieuw

45

Reijerwaard.

Voorzitter, waarom deze terugblik? Uit dit relaas blijkt heel duidelijk dat zowel het Rijk als de provincie Zuid-Holland en de stadsregio eensgezind zijn in de keuze voor Nieuw Reijerwaard als een bovenregionaal bedrijfsterrein.

50

Op een dergelijk moment moet je als gemeente en college je knopen tellen. Leuk is het niet maar er komt een bedrijfsterrein, zelfs een bovenregionaal bedrijfsterrein. Dat staat echt vanaf maart 2008 vast. Juist dan is het erg belangrijk om in de onderhandelingen met het Rijk en de provincie zoveel mogelijk concessies te bedingen en compensatie te eisen. Op dat moment sta je als gemeente nog sterk in de onderhandelingen.

5

In oktober 2008 besluit de gemeenteraad tot de herontwikkeling van de polder Nieuw Reijerwaard. Het voorstel van het college wordt fors herschreven door het aangenomen amendement van CDA en SGP. Daarin worden belangrijke randvoorwaarden genoemd voor de herontwikkeling van Nieuw Reijerwaard, zoals onder andere de groene buffer, de door het

10

CDA gewenste ontsluiting van het gebied en alleen agrologistieke bedrijven worden toegestaan als aanvulling op de AGF van Barendrecht. Die boodschap moest met grote overtuigingskracht worden ingebracht bij het Rijk en provincie.

15

Maar in maart 2010 wint Leefbaar de gemeenteraadsverkiezing met de verkiezingsbelofte om NR groen te houden. Ik vind het nog verdedigbaar dat wethouder Ad Los, ondanks de zojuist door mij geschetste context, met het mandaat van veel kiezers, in de eerste maanden na zijn aantreden probeert om de glastuinbouwoptie weer op tafel te krijgen bij de provincie. Maar als bestuurder moet je na een paar onderhandelingsrondes aanvoelen of iets haalbaar is of niet. Dat is niet gebeurd. De mens en de politicus Los hebben het gewonnen van de bestuurder Los.

20

Als raad werden we vanaf april maandelijks alleen mondeling bijgepraat met de boodschap dat het er goed uitzag en de partners mee wilden denken. En dan ontvangen we in december 2010 de brandbrief van de stadsregio waarin aan de provincie wordt gevraagd om een inpassingbesluit en een grenscorrectie. Dan is Leiden (Ridderkerk) in last. Het presidium wordt in de kerstvakantie in spoedzitting bijeen geroepen. Het is geen plezierige bijeenkomst en een eensgezind antwoord blijft uit.

25

Het CDA doet daarom in de eerste week van januari een handreiking aan het college via een ingezonden brief. Als blijkt dat na een telefoongesprek van mijn kant met gedeputeerde Asje van Dijk, GS op dinsdag 11 januari een besluit gaat nemen om Nieuw Reijerwaard in te passen en een grenscorrectie vast te stellen, is het college verrast. Ook de concessies in het amendement zijn van tafel. NR wordt Barendrechts grondgebied en het wordt een Rotterdams bedrijventerrein zonder etikettering. Er volgt op 6 januari weer een spoedzitting van het presidium. Nu kiest het college alsnog voor volledige medewerking aan de herstructureringsplannen van het Rijk en provincie.

30

Voorzitter, het college heeft ten aanzien van Nieuw Reijerwaard te hoog spel gespeeld en te veel risico's genomen. Er zijn kansen gemist en dat is jammer. Het is nu één minuut voor twaalf. Het college is nu genoodzaakt onvoorwaardelijk en expliciet in te stemmen met de vier eisen die de provincie stelt in de brief van 12 januari. Om te voorkomen dat dit opnieuw gebeurt, vragen we het college vanaf nu de raad via een maandelijks schriftelijke rapportage te informeren over de voortgang van dit dossier. We verwachten ook op korte termijn een tijdspad van het college, waardoor het voor de raad duidelijk wordt dat de door GS vastgestelde data ook daadwerkelijk gehaald worden.

35

40

Afsluitend voorzitter. Het CDA is en was geen voorstander van een bovenregionaal bedrijventerrein in Rijsoord, dat weet u. Maar Ridderkerk ligt op een zeer strategische plek voor de economische ontwikkeling van het Rijnmondgebied. Dat brengt naast voordelen ook nadelen mee die we moeten accepteren. Het CDA heeft met het amendement van oktober 2008 getracht de leefbaarheid in Rijsoord veilig te stellen. Dat standpunt heeft het CDA daarna consequent uitgedragen. Bij elke getekende overeenkomst was het amendement randvoorwaardelijk.

45

Het CDA heeft steeds geprobeerd op te komen voor de belangen van de inwoners van Rijsoord, maar soms moet je meebuigen om het best haalbare mogelijk te maken. Nu, in

5 2011, moeten we constateren dat we bijna alles kwijt waren geweest: het grondgebied, de regie en het amendement. Nu moeten we echter de handen ineen slaan en alles in het werk stellen om de leefbaarheid in Rijnsoord ondanks alle tegenslag te waarborgen. U kunt op dit punt onvoorwaardelijk op steun van het CDA rekenen.

10 **De voorzitter:** Dank u wel. Tot slot, de PvdA, mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter.

15 De kaarten zijn geschud. Er wordt duidelijkheid gevraagd en geëist. Op 25 maart 2008 werden Ridderkerk en Dordrecht aangewezen als alternatief voor een bovenregionaal bedrijventerrein in de Hoekse Waard. Het voorstel werd gesteund door de Tweede Kamer en er werd geld voor beschikbaar gesteld, dat tot de dag van vandaag alle bezuinigingen overleefd heeft.

Op 25 maart 2008 ging het echt los.

20 Ook de PvdA was daar niet echt blij mee. Het was toen duidelijk en is nu nog duidelijker: Ridderkerk werd opgenomen in krachtige rijksmolens. Draaiend in het landsbelang draaien ze soms langzaam, maar blijven wel doorgaan. De vraag is zelfs of voor al die tijd voor de ontwikkeling van de polder een Ridderkerkse handtekening nodig werd gevonden. De handtekeningen zijn wel nodig geweest voor de onderlinge relaties. Maar, deze discussie voeren we later.

25 Het vorige college schatte de krachten op de polder in en besloot tot de strategie van meebewegen en een zo groot mogelijke regie uitoefenen in het belang van Ridderkerkse inwoners. Het huidige college schatte de krachten in en besloot dat een andere strategie met uitkomst haalbaar zou moeten zijn.

30 Nu liggen er zonder bestuurlijke egards gepeperde brieven van de stadsregio en provincie. Ook in het verslag van het provinciaal overleg Nieuw Reijerwaard van 31 mei 2010 en in het ambtelijk advies van juni 2010 staat geen woord Spaans.

35 Het door Ridderkerk recent opgevoerde lijstje van afspraken, de koppeling van afspraken rond de trampluss en Nieuw Reijerwaard kwam als een boemerang terug in de brief van de stadsregio naar de provincie. De trampluss is blijkbaar slechts lokaal uit beeld.

Het tegenhouden van de ontwikkeling Nieuw Reijerwaard gaat niet. We horen het wethouder Den Boef nog zeggen. Hij was daar altijd eerlijk over. Ook al was het een boodschap die niemand wilde horen.

40 Nu weegt de provincie belangen af en heeft ook een zorgtaak naar haar inwoners. Er is kennis genomen van de lokale dynamiek en het CDA/SGP raadsamendement, het voor Ridderkerk belangrijke amendement omtrent de polder, is meegenomen in de stukken die door verschillende partijen zijn getekend. Ridderkerk staat onder druk. De relatie met de burens en de provincie staat onder druk. Niet alleen door Ridderkerks optreden. Dit heeft zijn weerslag op de uitvoering van zowel de overeenkomst omtrent Nieuw Reijerwaard als de
45 BAR- en stadsregiosamenwerking. Het is momenteel verre van 'samen sterk'.

Opmerkelijk is de positie van de vertegenwoordiger van Ridderkerk in het dagelijks bestuur, die in het dagelijks leven leiding geeft in een blijkbaar goed geïnformeerde buurtgemeente. Onze fractie gaat graag in gesprek met vertegenwoordigers en dagelijks bestuur en het
50 algemeen bestuur van de stadsregio. Nu is geprobeerd met een laatste brief een inpassingplan en grenscorrectie te voorkomen. Opvallend is dat de provincie het niet zondermeer heeft aangenomen maar het noodzakelijk vindt om voorwaarden te richten aan de gemeenteraad. Nu ook dit college een tijd meebestuurd heeft, en de rijkskracht heeft ervaren en onderkend, past het niet om een martelaarspak aan te trekken.

5 Zwartepieten naar het vorige college getuigt niet van kracht. Wel verantwoordelijkheid nemen en de gemeentelijke invloed zo groot mogelijk maken om de overlast zo klein mogelijk te houden, in het belang van alle inwoners.

10 Onze fractie verwacht dat ook het college zich duidelijk uitspreekt over de voorwaarden die genoemd zijn in de laatste brief van de provincie.

En ook over de voorwaarden die Ridderkerk tot nu toe heeft kunnen bewerkstelligen. De molens draaien door. Er zijn aandachtspunten bij de uitvoering. Bestaat de commissie Blom nog? En zo ja hoe vordert het werk?

15 Provincie en gemeente Rotterdam, Barendrecht en Ridderkerk moeten er bij het Rijk op aandringen dat er duidelijkheid komt over de ontsluiting. Een groot ontwikkelingsgebied zonder goede ontsluiting gaat niet de gewenste toekomst tegemoet en vormt eerder een schrikbeeld.

20 Een second opinion over de grondexploitatie zoals zowel Rotterdam als Barendrecht verlangen, is ook een goed idee voor Ridderkerk. Daarbij kan eenvoudig worden aangesloten.

Veren Ambacht is het schrikbeeld van de inwoners van de Rijksstraatweg. Gelden voor de zo groen mogelijke buffer moeten goed worden besteed en de inwoners moeten daarbij betrokken en geïnformeerd worden.

25 Bij verandering van de bestemming hebben de inwoners en bedrijven recht op planschade en ook daarover moeten ze goed worden geïnformeerd.

Wij vragen het college om zo snel mogelijk de verwachtingen en knelpunten van inwoners en tuinders in realistisch beeld en perspectief te zetten.

30 Buurtbemiddeling heeft de slogan 'drink eens oploskoffie met de burens' en zij hebben er verstand van.

Dat wil onze fractie meegeven.

Recht uw rug, toon solidariteit, toon u een betrouwbaar bestuurder, schuif aan tafel, denk aan de positie vooral aan die van uw inwoners en drink veel en vaak oploskoffie. Communiceer en kom tot het grootst mogelijke resultaat.

35 Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Ripmeester. Wethouder Los, bent u in staat om meteen te reageren of wilt u een korte schorsing?

40 **Wethouder Los:** Ik denk dat het wel lukt, voorzitter. In de tijd dat ik binnen het college deze portefeuille had, heb ik mij ingezet om het beste voor Ridderkerk eruit te halen, binnen de getekende overeenkomst.

Wij hebben dat gezocht in een gefaseerde ontwikkeling. Inderdaad in het coalitieakkoord stond de elleboog.

45 Wij hebben dat los moeten laten. Wij zijn verder gegaan dan de elleboog. U kent allemaal de brief van 25 september, samen met Barendrecht geschreven, waarin wij 90 ha hebben aangeboden. We hebben de conclusie moeten trekken dat de standpunten van de regio en de provincie in beton gegoten waren. Gedurende dat proces hebben wij zonder terughoudendheid de raad op de hoogte gesteld. Ik begrijp uit de reacties dat daar twijfel over
50 bestaat, maar er is nooit enige terughoudendheid geweest. Ik heb altijd naar eer en geweten de raad geïnformeerd.

Er is een aantal vragen gesteld. Bij voorbeeld over het intensieve contact met de provincie. Wij hebben voor de jaarwisseling regelmatig contact met de provincie gehad. Na de

5 jaarwisseling hebben wij samen met de fractievoorzitters een brief opgesteld die naar de provincie is gegaan en daarna is er goed contact geweest dat er een antwoord op zou komen. Dat antwoord is door twee wethouders bij de provincie opgehaald. Ik was daar zelf niet bij vanwege andere afspraken. Begrafenissen hebben de laatste tijd mijn beeld bepaald en dat vond ik belangrijk om aandacht aan te geven. Dat doe je maar een keer bij familie.
10 Overigens de andere twee wethouders hebben daar een goed gesprek gehad. Zij hebben een niet mis te verstane brief gehad. U hebt hem allemaal gezien. In de brief is een aantal voorwaarden opgenomen. Er werd net gevraagd naar de overeenkomst op hoofdlijnen. In die brief staat dat onvoorwaardelijk uitvoering wordt gegeven aan de overeenkomst op hoofdlijnen. In die overeenkomst staat dat het amendement van SGP en CDA
15 randvoorwaardelijk is. Er is ook opgenomen dat AGF prioriteit heeft tot 2020. U moet daar geen twijfels over hebben, het is juist een voorwaarde van de provincie.

U ziet ook dat de provincie gevraagd heeft snel uitvoering te geven aan het bestemmingsplan.

20 In de voorliggende antwoordbrief wordt dat ook toegezegd: het ontwerpbestemmingsplan vóór 1 september 2011 in procedure te brengen. Dat is een hele snelle zaak. Er moet aangepakt worden. Dat aanpakken gaan we doen. Of wij al aan het bestemmingsplan werken: nog niet. Wij hebben het voornemen om daar snel aan te beginnen.

25 U zegt dat we eerder juridisch advies hadden moeten vragen. Misschien is dat zo. Niet alles wat je doet is goed, dat is nu eenmaal zo. We kunnen slechts het beste proberen. Dat is gebeurd.

30 De VVD vraagt of we samen met de provincie gaan optrekken. Natuurlijk dat moet ook gebeuren, dat is in deze brief ook vervat en dat moeten we ook doen. De VVD vraagt naar de boomgaard en wil dat de boomgaard, boomgaard blijft. U weet dat de Groene Schakel in voorbereiding is. Daar heb ik ook nooit iets van teruggenomen.

35 Verder zie ik dat u betreurt dat het zover is gekomen. Dat doe ik ook. We hebben geprobeerd het beste er uit te halen en dat is niet gelukt. Maar, aan de inspanning heeft het niet gelegen. Het heeft mij heel veel gekost. Maar, daar zit ik ook voor. Daar ben ik ook voor gegaan.

40 Het CDA zegt dat Los het probeert en hij heeft als mens misschien gewonnen van de bestuurder. Mag ik het CDA eraan herinneren dat u mij ooit succes hebt gewenst bij mijn kruistocht?

Het CDA vraagt of de raad rapportages kan krijgen. Natuurlijk!
45 Wij hebben er alleen maar baat bij als de raad weet wat er gebeurt. Het is zo dat het soms lastig is om alles voor het voetlicht te krijgen. Dan zult u met mij mee moeten reizen. Dat gaat nu eenmaal niet. Maar het mag aan openheid niet ontbreken. Daar zal het ook niet aan ontbreken.
Ik denk dat ik een heleboel heb beantwoord.

50 **Mevrouw Ripmeester:** Dank u wel, wethouder. Heb ik het nu gemist of bent u niet op punt 4 van de voorliggende antwoordbrief van de gemeente ingegaan?
Over binnen twee maanden gerekend na nu zullen wij komen tot ...

De voorzitter: De wethouder.

5

Wethouder Los: Voorzitter, in de antwoordbrief staat dat we met vier punten akkoord gaan. U begrijpt binnen twee maanden na nu zal die juridisch financieel binnen de afspraken moeten komen. Dat is de samenwerkingsovereenkomst waar altijd over is gesproken. Ook daarvan hebben wij gezegd dat die aangegaan moet worden. Dat staat in de brief.

10 Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: is er behoefte aan een tweede termijn? Dezelfde volgorde. Mevrouw Van den Berg.

15 **Mevrouw Van den Berg:** Er is behoefte aan een schorsing van vijf minuten.

De voorzitter: Ik schors de vergadering voor vijf minuten.

[Schorsing]

20

De voorzitter: Dames en heren, wilt u uw plaats weer innemen? Het woord is aan mevrouw Van den Berg.

25 **Mevrouw Van den Berg:** Dank u wel. We constateren in de raad een grote eensgezindheid om de lijn van 6 januari te vervolgen. In ieder geval heeft dit debat ons een lesje geschiedenis opgeleverd en de slag om Nieuw Reijerwaard zal ons nog lang heugen.

30 Enkele vragen zijn door de wethouder niet beantwoord. Ik hoop dat hij dat in tweede termijn nog doet en anders komen die graag in een volgende commissie aan de orde. Die vragen gingen over de Crisis- en herstelwet. Wat betekent dat nu voor Nieuw Reijerwaard en de handelingsvrijheid voor Ridderkerk? Het juridisch advies dat een aantal vragen heeft voor onze fractie. Vragen over de afspraken van het cluster voor tuinders, waar u weer niet op antwoordt. Dat is jammer, want die worden belangrijk. Zeker op hele korte termijn. En de vragen die gesteld zijn over een second opinion naar de financiële risico's. Onze vragen over het contact met andere overheden gingen er met name over of u weer sinds 6 januari hebt
35 zitten wachten op Gedeputeerde Staten. Ik mag aannemen dat u direct contact zoekt met andere bestuurders om het Ridderkerkse geluid hard te laten klinken.

40 Ten aanzien van de reactie op de brief van GS. Zoals u hebt gezegd, als het onvoorwaardelijk betekent dat inderdaad de voorwaarden uit het amendement zoals ook in de overeenkomst staan leidend blijven, dan kunnen wij instemmen met deze antwoordbrief.

45 Tot slot zijn wij het eens met onder andere de CDA fractie. De komende tijd is er een hoop te doen. In ieder geval is er goede informatie nodig. Voor de raad maar ook voor de bewoners en de tuinders. Een goed tijdspad is daarbij de eerste voorwaarde en wat ons betreft spreken we daarover in de eerste commissievergadering na nu, zodat we ook weten wanneer de raad, de bewoners, de tuinders weer aan zet zijn.

50 Onze opdracht aan u is om de druk op GS te gaan opvoeren opdat zij ook doen wat we hebben afgesproken. Het standpunt van Ridderkerk is helder. Wij verwachten veel van hen. Rijsoord blijft Ridderkerk. We hebben gedeeltelijk de regie over Nieuw Reijerwaard en dat is voor nu de minst slechte oplossing.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van der Spoel.

5 **De heer Van der Spoel:** Dank u wel. Ik denk dat we met zijn allen de conclusie kunnen trekken dat raad en college samen hierin optrekken en de gedachtegang zoals verwoord in de brief van 7 januari door ons nogmaals onderstreept en onderschreven wordt. Niemand in deze raad en in Ridderkerk zit te wachten op een grenscorrectie of een inpassingbesluit. We moeten ervoor zorgen dat vooral recht gedaan wordt aan het amendement. Het is aan het college om dit signaal van de raad en het college nadrukkelijk onder de aandacht van GS te brengen en in gesprek te gaan zodat de provincie kan verklaren dat een grenscorrectie niet meer aan de orde is.

15 De heer Neuschwander heeft twee woorden genoemd: emotie en ratio. Ik denk dat sinds het begin van dit dossier die worsteling bij alle partijen een rol heeft gespeeld. Om tot een redelijk resultaat te komen dachten sommige fracties op een andere manier tot resultaat te kunnen komen. Maar, die discussie voeren we later.

20 Ik wil de heer Neuschwander complimenteren dat hij toegaf dat de inschatting van Leefbaar Ridderkerk tijdens de verkiezingen om de ontwikkeling in de polder Nieuw Reijerwaard tegen te houden een verkeerde inschatting was. Het siert u dat u die opmerking hier maakt.

25 Voorzitter, over het bestemmingsplan. De wethouder geeft aan dit snel te zullen gaan doen. Ik denk dat het meer dan snel moet gebeuren. Nog steeds hangt het als een zwaard van Damocles boven ons hoofd als we het niet doen. Het is een van de vier voorwaarden die in de brief van Gedeputeerde Staten genoemd zijn.

Nogmaals een oproep aan alle fracties om in gesprek te gaan met de leden van Provinciale Staten om bij hen duidelijk te maken wat de belangen van Ridderkerk zijn.

30 Ten slotte, voorzitter. Juist nu is het noodzakelijk dat we de samenwerking met Barendrecht zoeken. De informatieachterstand heeft geleid tot de nodige misvattingen. Ik roep u dan ook op om een modus te vinden zodat de raad van Ridderkerk en Barendrecht op zo kort mogelijke termijn met elkaar in gesprek gaan, zodat zij dezelfde taal gaan spreken. Dat is niet alleen in het belang van Barendrecht, maar zeker in het belang van Ridderkerk. Laten we vooral niet over, maar met elkaar praten.

35 Ten slotte, voorzitter. Wij kunnen instemmen met de brief die voorligt. Wij hopen dat Gedeputeerde Staten hetgeen dat wij op 7 januari met zijn allen duidelijk hebben willen maken, extra bevestigd zien met deze raadsvergadering. Dank u wel.

40 **De voorzitter:** Dank u wel. De heer Neuschwander.

45 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, wij hebben vanavond goed geluisterd. Ook naar de andere partijen. Er zijn nog veel emoties en opmerkingen over tafel gegaan. Dat begrijpen wij en dat hadden wij ook. Soms een beetje op het randje, ik kijk naar mevrouw Van den Berg. Maar misschien dat we over een paar maanden dit hele verhaal toch nog een keer over kunnen doen. In ieder geval het debat. Ik doe daar graag aan mee. Wij hebben er behoefte aan om de discussie tot een goed einde te brengen. Ik begrijp dat dat vanavond niet aan de orde is.

50 Ik heb verteld hoe onze fractie er in zit. Ik heb geprobeerd emoties zo veel mogelijk van tafel te laten. Voor ons is het belangrijk dat het traject accuraat opgepakt wordt. En dat er zo snel mogelijk een begin wordt gemaakt met duidelijkheid. In dat licht steun ik de opmerking van mevrouw Van den Berg over de onvoorwaardelijke steun. Ook met die opmerking willen wij akkoord gaan. Dat moet leidend zijn.

5

Als laatste zou ik willen zeggen dat wij akkoord gaan met de conceptbrief aan GS die vandaag op onze tafel is gelegd.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Smit.

10

De heer Smit: Dank u wel, voorzitter. De SGP heeft het belangrijk gevonden vanavond verantwoording te kunnen afleggen. Zowel over het proces tot nu toe als over de inhoud van de brief van 7 januari. In de achterliggende maanden hebben wij gemerkt dat lang niet iedereen meer goed op de hoogte was van wat de SGP vond en vindt. Het gebeurde mij regelmatig dat ik mijzelf er niet meer in herkende. Ook vanavond kwamen wel van die voorbeelden voorbij. Het feit dat ik op een aantal van die zaken niet ben ingegaan wil niet zeggen dat ik het er wel mee eens was, maar wel dat wij er op een ander moment over willen komen te spreken. Dat wil ik expliciet gemeld hebben. De waarde van het debat is geweest dat we vanaf nu weten waar we met elkaar staan. Ik denk dat dat absoluut winst is.

15

20

Over de brief van GS van 12 januari zal duidelijk zijn dat wij simpelweg aan de gestelde voorwaarden moeten voldoen. Dat wordt met de conceptantwoordbrief die vandaag op onze tafel is gelegd bevestigd. Die brief steunen wij zonder meer.

25

De feiten zijn duidelijk. De knoop is doorgehakt of zo u wilt, de hobbel is genomen. Daarom zet de SGP een punt hierachter en gaan we voortvarend aan de slag met het bestemmingsplan. Dank u wel.

De heer Van Houcke: Voorzitter, wij hebben vanavond gekozen voor een strikt formele insteek. Wij gaan geen politiek inhoudelijke opmerkingen maken. Wij hebben gemerkt dat sommige collega's moeite hadden om niet een voorproefje te nemen op de politiek inhoudelijke discussie die we elkaar beloofd hebben.

30

Ik ben ook blij in het verlengde van wat de heer Smit heeft gezegd, dat het toch niet heeft geleid tot discussies en dat veel van de opmerkingen hoe waardevol die op zich ook zijn, geen aanleiding hebben gegeven om die discussie met elkaar aan te gaan.

35

Voorzitter, wij stemmen uiteraard in met de brief. Wij willen als opmerking maken dat onze fractie het positief vindt – weliswaar gedwongen – maar toch ook met verstand gedaan, dat we als Ridderkerk eensgezind stelling kunnen nemen en de partijpolitieke en andere belangen even opzij kunnen schuiven. Goed dat we dat ook noemen.

40

Ik zou het college willen vragen om ons in ieder geval voortdurend mee te nemen in het verdere traject dat vanaf nu wordt afgelegd. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Het CDA, mijnheer Meij.

De heer Meij: Dank u wel. Ik wil mevrouw Van den Berg en mevrouw Ripmeester bedanken voor de mooie woorden over onze oud-wethouder. Hij heeft in de raad in de wind gestaan in die periode. U refereerde ook aan de nieuwjaarsreceptie. Het was op dat moment lastig om positie in te nemen. Met de kennis van nu kunnen we zeggen dat het terecht is geweest. Dank daarvoor.

45

Over de schriftelijke informatie. Ik hoorde de wethouder zeggen dat de raad naar eer en geweten is geïnformeerd. Dat geloof ik voor 100%.

50

Het is wel zo dat de wethouder daar lang positief over was. Over de gang van zaken, de insteek van het college richting elleboog enzovoort. Maar dat we toch vrij plotseling verrast werden door de brandbrief van de stadsregio.

Daar zat relatief weinig tijd tussen. We waren als raad verrast dat 11 januari zo'n deadline was bij Gedeputeerde Staten, dat we toch in een spoedzitting als presidium bij elkaar

5 moesten komen en dat we eigenlijk wel wisten dat het er aan zat te komen, maar niet over de snelheid. De financiële risico's. Door een aantal raadsleden is gezegd dat we opteren voor een second opinion. Het gaat ook over heel veel geld.

Over Barendrecht wil ik wel de hand in eigen boezem steken. Ik ben in een ingezonden brief vrij kritisch geweest, met name door het raadsstuk. Later hebben we overleg gehad met de
10 CDA fractie van Barendrecht en begrepen dat heel veel documenten vertrouwelijk waren en daarover niet gecommuniceerd mocht worden. Ik vind ook dat we heel snel de relatie met Barendrecht weer op het goede niveau moeten krijgen. Uiteraard zijn we blij met de gefaseerde ontwikkeling. Zoveel ha per jaar en AGF vond ik ook heel sterk, houdt prioriteit tot 2020.

15 Ik wil ook mijn waardering uitspreken naar alle raadsleden. We hebben het waardig in de raad met elkaar gedaan. Het is misschien voor de fractievoorzitter van Leefbaar Ridderkerk lastig geweest. Ik vond dat u een waardig en rustig betoog hebt gehouden. Ik ken u soms anders. U hebt het heel waardig en uitstekend gedaan. Complimenten ervoor.

Maar ook waardering voor alle sprekers. Deze zaken liggen heel emotioneel. Ondanks de
20 kritische toon van de sprekers vond ik het ook heel bijzonder. Goed dat we dit met elkaar zo konden doen.

Voorzitter, het CDA stemt in met deze antwoordbrief van het college. Dank u wel.

Mevrouw Ripmeester: Veel is al gezegd, voorzitter. De eenheid van de raad is duidelijk. De
25 brief wordt gesteund. Er is duidelijk gevraagd en gegeven. Nu ligt er een grote taak naar de inwoners en bedrijven. Zij vroegen daarom, om een realistisch perspectief. Daarop hebben we aangedrongen. Mevrouw Van den Berg van de ChristenUnie bracht het onder woorden en ik denk dat wij ons daar allemaal in kunnen vinden.

30 Wij hebben altijd de hoop van Leefbaar Ridderkerk begrepen over de polder. Wij waarderen het dat Leefbaar Ridderkerk erkent dat zij de situatie verkeerd heeft ingeschat. Wij steunen het verzoek van D66/GroenLinks om de raad goed en overvloedig op de hoogte te houden. Maar vooral verzoeken wij het college om veelvuldig contact te zoeken met de partners zodat de goede uitvoering tot stand kan komen. Wij vragen niet te wachten tot contact wordt opgenomen maar gewoon zelf vooraan te staan bij het zoeken van de relatie.

35 **De voorzitter:** Dank u wel. Wethouder Los, hebt u behoefte aan een tweede termijn?

Wethouder Los: Graag voorzitter, ik moet een paar vragen beantwoorden.
40 Voorzitter, ik heb gezien dat er grote instemming is met de brief. En over de richting die te kiezen is. Het is niet makkelijk. Er zijn nog een paar vragen gebleven van mevrouw Van den Berg. De Crisis- en herstelwet: daarin is dit project opgenomen, op een lijst en ik dacht op nummer 13. Ik weet niet of dat een voorteken is, maar in ieder geval is het er in opgenomen. De Crisis- en herstelwet komt uit de kast als je elkaar niet kunt vinden en dan staat de lokale overheid buiten spel. Die mogelijkheid heeft het. Het is een instrument. Die hoeft je niet in te
45 zetten, maar dat kun je wel. Ik voorzie dat dat op dit moment niet gebeurt omdat wij stelling nemen zoals we hem nemen.

De status van de afspraak: ik zal vernemen hoe dat precies zit en daar krijgt u antwoord op.

50 **Mevrouw Van den Berg:** Dat gaat neem ik aan over de afspraak met de tuinders.

Wethouder Los: Daar gaat het over, mevrouw Van den Berg.

Mevrouw Van den Berg: Dan verbaast uw antwoord mij, want in de raadsvergadering van 16 december zei u dat ze op uw bureau lagen en na het college richting de raad zouden

5 komen. Nu zijn we een maand verder en zegt u dit. Geeft het zoveel problemen. Kunnen wij uw antwoord op redelijke termijn verwachten?

Wethouder Los: Ik begrijp waar het over gaat. Het gaat over de schriftelijk gestelde vragen. De antwoorden zijn klaar en komen uw kant uit.

10 Financiële risico's in beeld brengen. Natuurlijk is daar alle reden voor. Dat zullen we dan ook doen.

Een tijdpad moet er komen. Dat moet snel zijn. Ik denk op alle vragen antwoord te heb gegeven. Als ik iets heb overgeslagen hoor ik het graag.

15 **Mevrouw Ripmeester:** In eerste termijn hebben wij gevraagd of u zich wilt aansluiten bij de second opinion die nu gedaan wordt voor Barendrecht en Rotterdam. U had het nu over financiële risico's. Bedoelde u ook dat?

20 **Wethouder Los:** Er is heel veel gerekend en er is een grens gemaakt die gekoppeld is aan de bestuursovereenkomst. Wij hebben een grens gemaakt over de gefaseerde ontwikkeling zoals wij die voorstonden. Daarna is er nog een grens gemaakt. De financiële consequenties zijn heel belangrijk en een eind in beeld. Het is niet zo dat een grens zaligmakend is en dat je daarmee precies in beeld kunt brengen hoe de risico's liggen. Want zoals u weet, weet je het nooit, met de financiële crisis waar we nu in zitten. Je weet nooit of de uitgeefbaarheid
25 problemen ondervindt. Ik hoef u maar te wijzen op de positie van Lansingerland. Men heeft grond gekocht en dacht dat het allemaal uitgeefbaar was, maar men zit nu met een enorme rentelast waarvoor het niet uitgeefbaar is. Die risico's blijven. Maar dit college zal ze zo goed mogelijk in beeld brengen.

30 **De voorzitter:** Is het antwoord toereikend?

Mevrouw Ripmeester: Het antwoord is niet toereikend, want nu zegt de wethouder nee. Wij vragen ons af waarom Rotterdam en Barendrecht wel een second opinion nodig achten en waarom wij als Ridderkerk niet in dezelfde noemer meevaren.

35 **Wethouder Los:** Ik kan u dat op dit moment nog niet toezeggen, maar wij hebben in dit geval al een second opinion. Wij hebben een tweede grens liggen. Je kunt natuurlijk heel lang doorgaan met second opinions. Ik zeg u toe dat als het nodig is om risico's te beperken zullen we dat zeker doen. Het antwoord is niet nee.

40 **De voorzitter:** Dan komen wij bij het besluit om akkoord te gaan met het raadsvoorstel... Stemverklaringen?

45 **De heer Van Nes:** Voorzitter, voor alle duidelijkheid. Ik wil niet dat Rijsoordenaars straks in Barendrecht wonen, ik zal met bloedend hart de inhoud van de brief steunen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kan ik vaststellen dat u unaniem instemt met de antwoordbrief die dan zo verzonden zal worden. Dan heeft wethouder Los het woord gevraagd.

50 **Wethouder Los:** Voorzitter, raadsleden en bewoners van Ridderkerk. Ik heb om principiële redenen besloten om mijn ambt neer te leggen. Ik wil er nog in een keer in vrijheid mijn gedachten over ventileren naar u allen en daar wil ik nu mee beginnen.

5 Met de besluitvorming van vanavond komt een einde aan een lange periode van strijd om onze polder Nieuw Reijerwaard. Gezien de stellingname van stadsregio Rotterdam en provincie is de ontwikkeling van 90 ha bedrijventerrein onvermijdelijk geworden. Een bittere vaststelling. Zeker als je zoals ik hebt geloofd in het behalen van compromissen. Die in alle redelijkheid bereikbaar waren. Zonder de gemaakte en rechtsgeldige overeenkomsten

10 geweld aan te doen. Het bestuur van de stadsregio Rotterdam en de provincie hebben geen enkele vrijheid gelaten aan Ridderkerk. In welke vorm dan ook. Degelijke argumenten van Ridderkerkse zijde werden zonder enige vorm van discussie van tafel geveegd. Met als enige commentaar 'onaanvaardbaar'. De leefbaarheid die in ons gebied toch al zeer onder druk staat, doet er blijkbaar niet toe. Contract is contract: zo klinkt het.

15 De raad en het college hebben in meerderheid besloten dat de tijd was gekomen om zich hierbij neer te moeten leggen. Dat was voor mij een brug te ver. Hoewel ik dat standpunt respecteer. Zelfs als gebeurtenissen in Moerdijk en Kijfhoek nog eens onderstrepen dat niet alleen de leefbaarheid, maar ook de veiligheid op het spel staat, is de koers van stadsregio Rotterdam en de provincie ongewijzigd.

20 Mensen doen er blijkbaar niet meer toe. Dat spijt mij zeer. Als portefeuillehouder ben ik gehouden om deze afgedwongen overeenkomst uit te voeren. Daar wringt voor mij de schoen op onaanvaardbare wijze.

25 Nog vorige week schreef de redactie van Het Zuiden over de capitulatie te Rijsoord. Blijkbaar heeft de geschiedenis zich herhaald. Nog niet zo lang geleden vond daar ook een capitulatie plaats. Dit keer omdat Rotterdam door bedreiging en capitulatie door de knieën moest gaan. Nu, anno 2011, maakt Rotterdam geholpen door de provincie ook op schaamteloze wijze gebruik van bedreiging en intimidatie. Jammer, dat van deze geschiedenis niets is geleerd. Of misschien juist toch wel.

30 Toen ik met eigen handen het bronzen borstbeeld van Generaal Winkelman in Rijsoord plaatste, had ik nooit kunnen vermoeden ooit in zijn voetsporen te zullen gaan. Het is voor mij een principiële zaak om niet mee te werken aan de uitvoering van deze plannen.

Ik dien daarom – zoals ik net al heb gezegd – mijn ontslag in.

35 De enige mogelijkheid tot verdediging op dit moment zijn de Statenverkiezingen, waarvan ik mag hopen dat het provinciale gedrag door de kiezers niet wordt beloond. Het ambt van wethouder heb ik met veel plezier bekleed. Ook al was het lang niet altijd gemakkelijk. Ik heb u dat net getracht uit te leggen. Maar, daarom juist een fantastische uitdaging. Dit besluit valt mij dan ook heel zwaar. Het is overigens wel apart dat juist Nieuw Reijerwaard voor mij de bananenschil was. De enige verbinding met AGF is er dus wel: ik had het moeten weten.

40

Mijn collega's van het college wil ik bedanken voor de steun, vriendschap en teamgeest. Die was er op een heel bijzondere wijze, die ik nog nooit heb meegemaakt. Het is heel bijzonder om in zo'n team te mogen spelen. Het was een groot plezier.

45

Het is overigens wel de bedoeling om binnen Leefbaar Ridderkerk actief te blijven. Ik heb begrepen dat men daar prijs op stelt. Dat maakt mij erg gelukkig. Daarom neem ik niet echt afscheid en ik hoop u allen in de nabije toekomst weer te ontmoeten.

Dank u wel.

50
[applaus]

De heer Neuschwander: Voorzitter, ik vraag u om de vergadering vijf minuten te schorsen omdat ik even met mijn fractie wil overleggen.

5

De voorzitter: Ik schors de vergadering vijf minuten.

[Schorsing]

10 **De voorzitter:** Dames en heren, ik heb behoefte om iets te zeggen. Het is natuurlijk met groot respect en veel waardering dat we kennis hebben genomen van de zuivere integere beslissing van wethouder Ad Los.

15 De heer Neuschwander heeft verzocht even het woord te mogen voeren. Vanzelfsprekend mag dat, gezien de bijzondere situatie. Er zijn nog meer verzoeken om te spreken. Ik meen deze niet te moeten inwilligen omdat we het op korte termijn mogelijk willen maken afscheid te nemen van Ad Los als wethouder. We zullen een gepast moment zoeken zodat iedereen afscheid kan nemen van wethouder Los. Het woord is aan de heer Neuschwander.

20 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, u begrijpt dat de aankondiging van het vertrek van wethouder Los bij ons hard aankomt. Ik ga u niet zeggen dat dit als een verrassing komt, want ik heb in de afgelopen dagen met de heer Los goede gesprekken gehad. Diepgaande gesprekken. Zijn overtuiging heeft mij ook overtuigd.

25 Ad Los als oprichter en het gezicht van Leefbaar Ridderkerk is een man met idealen en wij hadden wij graag gezien dat hij hier was gebleven. Toch Ad, ik begrijp je keuze. Als inwoner van Rijsoord met zo'n uitgesproken mening over Nieuw Reijerwaard kan ik dat alleen maar respecteren. Je hebt negen maanden lang gestreden voor de belangen van Ridderkerk en dat hebben we gedaan met hoogtepunten en dieptepunten. Onze fractie heeft zeer veel bewondering voor de manier waarop je actuele zaken hebt opgepakt. Ik noem een aantal gesprekken: met de eigenaar van het voormalige Staelduinse bos, met de familie Van der Valk en de restauratie van de oude boerderij. Maar na de hoogtepunten die we hebben gekend sinds de verkiezingen, eindigen we vandaag met een dieptepunt: jouw vertrek. In dit stadium wil ik er niet veel meer over zeggen, voorzitter, maar ik zou graag één lid van de fractie willen vragen. Ik zou de heer Van Nes kort het woord willen geven, omdat hij namens de fractie het woord tot de heer Los wil richten. Dank u wel.

35

De voorzitter: De heer Van Nes.

40 **De heer A.C. van Nes:** Dank u wel, voorzitter. Een van onze fractieleden heeft dichtertelijke gaven en als oudste van de fractie is mij gevraagd dit voor te dragen.

Leefbaar dat is onze droom van Ridderkerk

Met dat idee, gingen we hard aan het werk.

Niets zal ons ervan weerhouden

Omdat de burgers ons dat toevertrouwen.

45 Bij ons allemaal staat de burger centraal,

Strijd, daar gingen we niet omheen.

Met open blik en argumenten

Ging onze wethouder bij Rotterdam en Barendrecht aan het venten.

Vol vuur, werd gepleit,

50 Dag en uur.

Er werd niet op tijd gekeken,

Onze wethouder is een terriër gebleken.

Op iedere deur klopte hij aan,

En pleitte voor de leefbaarheid van burgers en bestaan.

5 Zijn halve baan, werd wel een hele
Maar dat kon hem niet schelen.
Geld is niet zijn passie,
De stem van de burger dat was ie.
Hij ging met gevoel,
10 Voor het grote doel.
Ad, de hele fractie is geroerd
Wij voelen ons beroerd.
Burgers hebben ons gebeld
En ons mooie verhalen over jou verteld.
15 En zonder jou, voelen wij ons geamputeerd
En zwaar bezeerd.
Respect hebben we voor jouw besluit,
Dit dossier is echt nog niet uit.
Met het mes op de keel,
20 Een handtekening van jou eronder, dat is nou echt te veel.
Bedankt voor je tomeloze inzet,
Vechten tegen de Crisis- en herstelwet.
Dit is geen capituleren,
Maar met het mes op de keel heet dit toch nog regeren.
25 Het zal u duidelijk zijn dat de tekst van ons medefractielid Elly Mans is.
Ik dank u wel.

[*applaus*]

30 **De voorzitter:** Dank u wel.

4. Sluiting

35 **De voorzitter:** Dames en heren, er is een einde gekomen aan deze toch wel bijzondere raadsvergadering. Ik wens u allen wel thuis.

De vergadering is gesloten. Het is 22.15 uur.

40 Aldus vastgesteld in de vergadering van 24 maart 2011,
de griffier, de voorzitter,

45

50

17 januari 2011

5

10 as